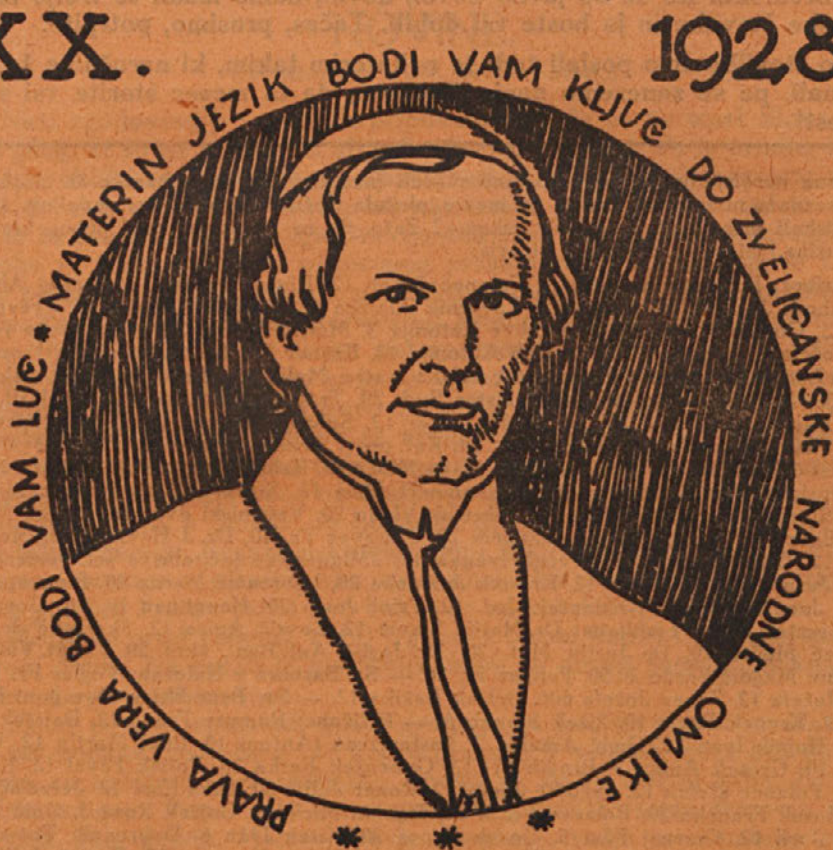

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI

NAŠ DOM

LIST ZA LJUDSKO PROSVETO

XX. 1928.

FEBRUAR

»Naš dom« izhaja 1. v mesecu. Naročnina za vse leto 20 Din (za naročnike »Slov. Gospodarja« in »Domoljuba« 12 Din), za Italijo 10 lir, za Avstrijo 3½ š, za Ameriko ¼ D.

Posamezna številka velja 2 Din — ne glede na to, ali ima list 32 ali 16 strani.

Če nimate položnice, da bi plačali »Naš dom«, potem si jo kupite za 25 par na pošti, vprašajte poštarja, kam morate napisati svoj naslov in številko, ki jo ima »Naš dom« za položnice; ta številka je 13.577 pošt. ček. Ne pošiljajte denarja po nakaznicah (te so zlene), temveč le po položnicah; pri položnici Vam ni treba plačati poštne.

Naslov: Dopise pošiljajte na uredništvo »Našega doma«, Aleksandrova cesta 6 v Mariboru; naročajte ga pri upravi »Našega doma«, Aleksandrova cesta 6 — ali pa v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Naročniki se še vedno množijo, tako da se jih zbira že s e d m i t i s o č. Prve številke nam je že spet zmanjkalo in pošiljamo novim naročnikom kar februarско. Ko se bo javilo dovolj novih, bomo izdali še tretjo izdajo januarske številke in jo boste vsi dobili. Tačas, prosimo, potrpite.

To številko smo poslali tudi še nekaterim takim, ki naročnine še niso poravnali, pa se zanesemo nanje. Prosimo, da ta mesec storite vsi svojo dolžnost!

Imena naročnikov, ki so naročnino plačali (nadaljevanje iz januarske št. 1. izd. Današnji seznam ni popoln, ker je ta mesec plačala večina naročnikov; nadaljnja imena bomo tiskali prihodnjic. Zakaj jih tiskamo? Zato, da se spoznamo med seboj, ker smo ena družina.) Stevilke pomenijo dinarje:

Maribor: Potočnik Katarina 9, Polanec Jakob 12, Römer Jožefa 12, Herzog Alojzija 20, Vauhnik Jak. 12, Harb Ignac 3, Zavernik Alojzija 12, Gorinšek Marija 15, Prevoljšek Marija 3, Gorjup Marija 12, Standeker Antonija 3, Murko Marija 12, Msgr. Vreže Iv. 12, Zurej Jožefa 5, Rebernik Al. 12, Čep Antonija 12, Kraner Martin 12, Pahernik Franc 12, Štancer Ludovik 12, Košič Francka 20, Šolske sestre, Melje 15, Škrabl Fr. 12, Novak Marija 15.50, Maležič Jožko 20, gen. Maister Rud. 20, Trofenik Rudi 20, Vodstvod III. reda 20, Dr. Karlin And., škof 20, Zavod šol. sester 12, Splošna bolnica 12, Pivec Rupert 16, Vraber Maks, kanonik 15, Sodec Rud. 20, Kat. prosv. društvo Melje 20, Janžekovič Ant. 12, Batistič Katarina 20, Kosi Roza 20, Karo Malči 10, Raich Vil. 12, Fojtl Adolf 12, Korosec Josip 12, Avšič Martin 20, Ing. Lambert Muri 12, Sturm Al. 12, Mliakar Lija 20, Osterc Stanko 12, Zidarič Štefe 12, Pušenjak Vlado 20, Vetrinjski dvor 12, Lešnik Marija 12, Wallner Marija 12, Časl Fr., kanonik 20, Moravec Fr. 40, Dr. J. Hohnjec 20, Melaher Anton 12, Čeh Katarina 12, Breclj Ivanka 12, »Mladenka« (učiteljice šol. sester) 535, Topler Jurij 3, Turek Marija 12, Kresnik Julijanka 20, Lavrenčič Marija 20, Pippetpacher Ant. 3, Janežič Rud. 12, Zidanšek Jož. 12, Priol Josip 20, Hauptman Iv. 16, Gosp. šol. šolskih sester 20. — Ljubljana: Dr. Matija Slavič 12, Lavrič Anica 12, Škofijsko društvo 20, Pivec Melita 20, Dr. Justin Mat. 20, Dr. Jeglič Ant. Bon., škof 20. — Št. Vid nad Ljubljano: Magdič Ferdo 20.50, Pengov Fr. 20. — Sv. Barbara v Halozah: Voglar Fr. 15.50, Zavec Jožefa 12, Zavec Jožefa 600, Belšak Nežika 12. — Sv. Benedikt v Slov. gor.: Brvar Ignac 12, Krepek Pavla 10, Žizek Stanko 6. — Poljčane: Rampre Franc 12, Detiček Marija 12, Hojnik Ivan 12, Omič Amalija 2, Suster Ivan (Anton) 10, Čokl Martin 12, Urlep Nežika 10, Grosek Anika 3, Brajljh Fr. 12, Gubensek Betka 20, Potisk Pavel 12, Kodrič Jož. 12, Polanec Štefan 12, Jagodič Janez 12, Roner Julija 20, Čaks Karl 12, Jerzečič Jož. 15.50, Gosak Francka 20, Polanec Franc 20, Habjan Micka 3, Gajšek Roza 3, Onič Fr. 6, Habjan Jurij 12, Gumzej Fani 5, Gosak Pepca 20, Kitek Ivan 6, Dobrovnik Tomaž 10, Kodrič Roza 5, Orešič Ant. 12, Resnik Rezika 6, Urlep Terezija 20, Bračić Julija 12, Kerše Cecilija 20. — Sv. Trojica v Slov. gor.: Carl Jož. 6, Lisja Marija 3, Polič Terezija 12, Bela Jožef 12, Mlinarič Janez 12, Breznik Franc 12, Horvat Henrik 3, Rozman Gen. 12, Ploj Mat. 6, Tacl Vojteh 6, Zimič Karol 12, Zampa Ana 6, Budja Elizabeta 6, Vogrin Lizika 6, Zelenik Al. 3, šalamon Jak. 5. — Sv. Tomaž pri Ormožu: Postrak Ana 12, Majcen Jožef 12, Goričan Fr. 12, Kralj Viktor 31, Krajnc Ant. 3, Krajnc Jan. 12, Zadravec Tončka 6, Raušl Jožef 12, Grašič Ana 12, Petek Ivan 12, Raušl Josip 6, Munda Matija 12, Senjor Janez 12, Majcen Alojž 12, Krajnc Mih. 12, Cajnko Alojž 6, Zelenjak Neža 12, Štih Franc 12, Rajh Alojzija 6, Marin Franc 6, Rihtar Ivan 6, Kosi Pavel 12, Lačen Janez 12, Hojnik Jernej 12, Spur Jožefa 12. — Ljutomer: Filipič Marija 12, Makoter Marija 12, Lipovec Micka 20, Kikec Matija 10, Lorbek Franc 15, Škrjanec Matija 12, Presnik Jož.

NÓVINE.

(Narodopisna črtica. Dr. Fr. Kotnik.)

Naši zgodovinarji vsevprek pripovedujejo, da so že stari Slovani poznali plug, ki so ga imenovali ali ralo, drevo, plug itd. To je orodje, ki ima različne oblike in s katerim so obdelovali zemljo. Z obdelovanjem zemlje so se že v davnih časih bavili, saj najstarejši ruski letopisi pišejo: »Leta 946. je že rekla kneginja Olga Drevljanom »vsa vaša mesta obdelujejo svoja polja in zemljo.« Ralu pripisujejo praslovansko starost, saj je i ime i stvar prastara. »Ralo«, seveda nekoliko modernizirano, pa še rabimo dandanes, ko n. pr. okopavamo koruzo ali krompir. Danes prevladuje tudi pri nas v obdelovanju zemlje trojni sistem: ozimina, letna setev in ledina. A poznali smo še drug sistem, ki je še v našem alpskem pogorju in tudi od Podčetrtka do izliva Sotle v Savo ohranjen. Še dandanes »novine žgejo« in »novine kopljejo«, ob Sotli pa še krčijo s požiganjem. Od tod ime krčevina, ki je postalo ponekod tudi krajevno ime. To je obdelovanje zemlje s požiganjem. Videl sem »nov'ne žgati« po gorovju v Mežiški dolini, po Pohorju in Kozjaku, v Solčavi in Logarski dolini, pa še drugod. Ko še les ni imel take cene, so bogatejši kmetje sami žgali novine in so odmerili tudi kočarjem prostor v planini, kjer so si jih lahko napravili. Saj je transport lesa z gorskih krajev veljal več kakor so za les dobili. Po Koprivni, ob izlivu Meže, so pred vojno (l. 1911) trgovci z lesom kupovali les vsevprek po 2 kroni deblo. Na gorah je malo njiv, kraji so strmi; zato je bil kmet primoran, da je »žgal nov'ne«.

Kmet poseka spomladi gosto grmovje in les, ga položi in zravna po tleh ter počaka, da solnce vse dobro presuši. V višinah mora biti do kresa novina za zažiganje pripravljena; glavno je, da je dovolj suha. Po kresu novine zažigajo. Pepel daje dober gnoj. Ne posekajo samo grmovja, ampak kar cele dele gozda. Manjše drevje posekajo, večje in debelejšše smreke samo oklestijo. In tako vidimo po pašnikih in gozdovih dostikrat štrleti gola debela, kar je znamenje, da so tu bile pred leti novine.

Ko so pokosili planinske travnike, prekopljejo novine, jih posejejo z ržo in čakajo, da setev zapere dež. Ko se »potrebi«, jih zaградijo, da zverina in živina ne dela škode na njih. V Črni mora biti do Šent Ožbalta, ki je črnski tarni patron, rž v novinah vsejana. Ko je ozimina v novinah vzknila in zrastle, zaženejo na nje ovce, ki jo popasejo. Rž nato gosteje požene.

Drugo leto avgusta rž dozori. Gospodar in gospodinja vabita žanjice iz vseh krajev, da v enem dnevu vse požanjejo. In ko je rž suha, jo spravijo domov. Tedaj je poseben domač praznik, ki se imenuje nosačija.

Po nov'nah zraste trava in tako nastajajo pašniki, ki sčasoma zaraščejo in zopet hitro rastejo vitke smreke kakor solata na vrtu. Nastajajo pa tudi senožeti, ki ostanejo.

Drugo leto je treba poiskati drug prostor za nov'ne. Včasih pa v novinah še večkrat vsejejo kako žito.

Da je sistem obdelovanja zemlje s požiganjem jako star, o tem ni nobenega dvoma. Sistem trebljenja je lažji ko trojnati, ker potrebuje enostavnejše orodje. In še nekaj je mogoče tudi pri nas vplivalo, da se je ta način obdelovanja do današnjih dni ohranil. V nemirnih časih je bilo lažje očuvati setev v gozdnatem kraju, v novinah, kakor pa v odprti dolini. Le pomislimo na turške vojne, ki so pobrale po dolinah ves živež!

Pa nismo izmed Slovanov Slovenci edini, ki smo ohranili ta sistem s požiganjem. Slično delajo še dandanes naši bratje Rusi. Na Ruskem se imenujejo naše novine: pódseka, v ruskih narečjih pa: séča, ljádo, ljadána (naša ledina), pal (ker palijo), kulíga, plelka, niva, derbá, čiščóba (ker čistijo) ali pa »n o v i n á«. No glejte, Rusija je daleč, pa imamo vendar toliko sličnih stvari in besed, ker smo očeta enega sinovi. Rusija je ravna; tam torej ne delajo novin po grah, ampak v ravnini. In tudi pri nas so nekoč v ravnini novine delali in krčili, ko les ni bil tako dragocen.

Začetkom poletja, meseca maja ali junija, ko so rastline v polnem cvetu, posekajo drevje čim bližje zemlji in posekano puste na mestu, da se posuši. Če je gozd še mlad, ga ni treba sekati in kar stoječega požgejo. To pa se le redkoma vrši. Posekani les mora travnik enakomerno pokriti: na ta način se korenine enakomerno pokrijejo z listjem, iglami in vejami, in napol zgrijejo. Jeseni ali pa v prihodnji pomladi požgejo suho vejevje. Tedaj skušajo tudi travnate korenine požgati. Zato valjajo goreče kupe lesa z dolgimi lesenimi vilami po vsem travniku. To se imenuje: katát valki. Delo je naporno in umazano. Ogenj, dim, saje, smola. Ljudje so sajasti, si osmodijo in zažgejo obleko in roke. Kar ne zgori, razkoljejo in še enkrat zažgo. »Na podseki« (kar podsekajo) ostanejo štori, manjše izkopljejo, večje pa puste, da sami sčasoma segnijo.

Ni treba gnojiti — tudi pri nas ne — ker je že pepel pognojil. A tam v Rusiji tudi ne kopljejo novin. Vsejejo kar v pepel — spomladi ječmen, lan, pšenico, grah, proso, po letu repo, jeseni rž in pšenico. Po setvi zavlačijo seme z brano, ki je narejena iz vej — to je prvotna brana, rusko boroná — ali pa s smrečjim vrhom ali z motiko. Ponekod pa novino pred setvijo tudi skopljejo, zavlačijo in celo s plugom brez lemeža izorjejo. Na taki novini lahko več let sejejo, pa jim ni treba gnojiti, ker je zemlja rodovitna. Ko je novina oddala svojih sokov v izobilju, jo čez nekaj let zapuste, nato nastane »pustoš« (neobdelana zemlja), kjer še kosijo ali pa zraste tam grmovje. V ruskih spomenikih 16.—17. stoletja se pogosto omenjajo »pustoši«, ki so zapuščene novine, katere so oddale svoj življenjski delež. Po 10—20 letih se vrača mužik k tem puščam, jih poseka in zopet požge. Novine so dostikrat od stalnega bivališča jako oddaljene. Zato si napravijo na njih stanovanja za ljudi in stane za živino. Sčasoma nastane tako nova naselbina.

Tudi pri nas imamo kmetije, ki jim pravimo »puše« (pušče). Ali niso tudi to naselbine na rodovitnejših novinah, ki so nastale na sličen način? Kakor je na severovzhodu Evrope in v Sibiriji sistem trebljenja, obdelovanja zemlje s požiganjem, ob naseljevanju igral važno vlogo, tako tudi pri nas Slovencih naseljevanje po alpskem gorovju. Še sam sem videl, kako je v moji ožji domovini kočar žgal novine, čez nekaj let si je tam postavil kočo in hlev in nastala je nova naselbina. Velikorusi so iskali nove rodovitne kraje za pódseke in novine. Iskati so jih morali po več sto vrst daleč. — Na ta način so naselili oddaljene kraje. Pri vseh vzhodnih Slovanih je ta sistem trebljenja enak. V Ukrajini, kjer prevladujejo stepe, ga pa ni.

Ta način obdelovanja zemlje je znan tudi pri drugih narodih. Hotel sem pa na tem primeru pokazati, koliko sličnosti in enakosti imamo tudi Slovenci z vzhodnimi Slovani. Kakor imamo skupno novine (rusko noviná), tako imamo tudi slične hiše; saj so naše dimnice na Pohorju in drugod ostanki jako starih hišnih oblik, ki so jih imeli in jih še imajo tudi Rusi.

Viri: 1. Dmitrij Zelenin, Russische (ostslavische) Volkskunde. Berlin Leipzig 1927; 2. »Nóv'ne žgati — nóv'ne kopati«, Čas, 1911, str. 430; 3. Izpod Pece. Narodopisna črtica. »Slovenec« 11. okt. 1925.

URŠLJA GORA (1696 m)

ali kakor jo tudi imenujejo Sv. Urška na Plešivcu ali samo Gora, je ena najlepših izletnih točk naše dične Koroške. Tudi v romarskih vrstah je ta božja pot v visokih čisljih in le malokateri pobožni romar, ali brhka romarica še ni prišel tu gori častit priljubljene svetnice sv. Uršule. Naša slika kaže pogled s križišča guštanjske in šoštanjske poti. V levi spodaj je mežnarija na tako imenovanem Prangerju, v sredini je cerkev sv. Uršule na Plešivcu, poleg nje zgornja mežnarija, a v skrajni desni strani je spodnja kapelica. Za tem je stavba planinskega doma, ki ga oskrbuje Mislinjska podružnica Slovenskega

planinskega društva v Slov. Gradcu, a nad njo se dviga najvišji vrh, ki se imenuje Šisernik. Znamenit je tudi plezalni greben Nos, a pod njim samostojni izrastek severne stene Šmohornica. Jako znameniti so tudi zvonovi na Gori, ki imajo letnice: največji in srednji 1705, a najmanjši 1588. Cerkev je žal že v precej slabem stanju in bo treba mnogo denarja, da se jo bo zopet popravilo. Znamenit je tudi razgled, o katerega lepoti naj se prepriča vsak sam. Na tiho le povem, da luka izza gora tudi Triglav na svojo zadnjo posestrimo Karavank, na brhko Uršljo goro. Gorski.

PUST V PTUJSKI OKOLICI.

(Vogrincec Anton, Lancova vas pri Ptuju.)

Pust je dan veselja. Kakor Božič, tako imamo tudi za pust običaje, ki so še ostali iz starih časov.

Že v nedeljo pred pustnim torkom se začnejo ljudje pripravljati za pust. To je »mastna nedelja«. Fantje hodijo od hiše do hiše zbirat svilenih trakov, šopkov iz umetnih cvetlic in starinskih svilenih robcev, s katerimi jih vaška dekleta okrasijo.

Beseda »pust« je pri nas zelo malo poznana. Navadno rečejo »fašenk«. Tega dne se veliko vedežuje ali »šatri«, kakor pravijo. Na pustno jutro vsi zelo zgodaj vstanejo. Fantje in dekleta nanosijo na polje drv, kjer naredijo velik kres. Najrajši imajo takšna drva, ki jih je voda prinesla. Otroci to jutro ni treba buditi, ker navadno prej vstanejo kakor odrasli. Otroci morajo

lepo očistiti kurnike, smeti pa odnesti na zelnik in jih tam zažgo na tistem mestu, kjer je kdo prejšnje leto ukradel kakšen pridelek. To delajo zato, da pokradena zemlja zopet rodi.

Med tem pa, ko imajo drugi svoje opravke na polju, pripravlja gospodinja doma tečen zajuterk. Že pred solničnim vzhodom skuha svinjsko glavo ali glavino, pri kateri mora skrbno paziti, da ji voda preveč ne vre, ker drugače bi ji vse prihodnje leto nagajalo slabo vreme, kadar bi imela delavce na polju. Tudi žganci morajo biti h glavini; zelje se ne sme jesti. Tisti, ki je na pust zelje, pravijo, da je s fašenkom zelja zagrabil in je vse leto malo prismojen. Zato pa jedo na krhle zrezano repo. Koder se tega jutra vleče megla, tam bo poleti toča pobila. Zato streljajo v njo, da jo razpršijo. Gospodinje ne smejo tega dne šivati, ker se bojijo, da bi kure ne nesle. Nekateri gospodinje zbijejo na vsegodaj obroč s polovnjaka, ga denejo na lopar, s katerim devljejo kruh v peč, in vse skupaj postavijo na dvorišče. Na sredo loparja nasujejo pšenice, da vse kure z enega mesta jedo. S tem

povzročijo, da vse leto kure v istem gnezdu neso. Katera hoče imeti veliko piščet, mora ukrasti sosedu iz drvavnice tresk, da jih položi pod kokljo, da se piščeta bolje valijo. Sosedu, ki so ji bile ukradene treske, ne bo nobena koklja dobro piščancev zvalila. Tudi mora to jutro priti ženska prva k hiši, da se kure bolje redijo. Gospodinje imajo toliko skrb za kure, ker jim dajejo največ dobička.

Ko se zdani, vzame gospodar majhno žagico, s katero požaga sadnemu drevju vse suho vejevje in ga očisti škodljivega mahu. Nato ga okoplje in pognoji. Navsezadnje še drevo strese, da bolje obrodi. Ako gospodar na pust ne stopi na tujo zemljo, bo mu lahko spraviti krmo in snopje suho pod streho. Tudi gospodinja ne sme nikamor iti, da ima pri delu zmiraj siečo.

Že na pustni pondeljek hodijo plesači. Napravljeni so ravno tako kakor orači, ki jih bom pozneje opisal. Ti v vsaki hiši plešejo. Imajo svojega godca, korante in pobiralca jajc. Ko pridejo v hišo, vse najprej lepo pozdravijo, jim želijo tristo mecljev pšenice, petsto žita, sedemsto klobas itd. Nazadnje pa še rečejo: »Zdaj, ko boste toliko vsega imeli, da bi še vam Bog dal toliko otrok, da bi to vse pojedli!« Potem zaplešejo in odidejo dalje. Navadno se peljajo na lepo okrašenem vozu.

Na pustni torek pa hodijo orači. Po vsej vasi naberejo zvoncev, ki jih privežejo na plužno oje. Dekleta jim okrasijo čake z umetnimi cvetlicami. Na vrhu čake si vtaknejo šop petelinovega perja. Ob robovih čak imajo pripete raznobarvne trake. Obleženi so v bele srajce. Po srajcah in okrog pasu imajo navezane stare svilene robce. Pobiralec jajc je v žensko opravljen. S seboj nosi jerbas, iz katerega seje pleve in v katerega devlje jajca. Pokar nima drugega kakor bič, za klobukom šopek cvetlic in bel predpasnik. Nekateri imajo preko suknje tudi robec prevezan. Plug je lesen. Na plužnicah je pritrjenih dvoje okrašenih drevesc. Koranti imajo oblečene narobe obrnjene zimske suknje (kožuhe). Na glavi imajo kožo z živalske glave. V rokah nosijo palice, na katerih so ježeve kožice. Palice so jim v obrambo, ali pa za nagajive otroke. Med neprestanim petjem in vriskanjem hodijo od hiše do hiše. Ko pridejo orači pred hišni prag, pokar zapoka, konji pa vriskajoč skačejo s plugom naokrog. Eden izmed kurantov pluži, drugi pa z leseno brano vlačí. Za njim seje sejalka ajdove pleve kot repno seme. Nazadnje še kurant s palico pred pragom pokaže, koliko repe boče zrastle in orači odidejo. Sejalka in kuranti pa gredo v hišo, kjer dobijo jajc in denarja. Med stokratnim »boglonaj« poskačejo preko plota k sosedu za orači. Kuranti jako radi kaj ukradejo. Posebno všeč so jim klobase, ki se suše v kuhinji. Radi tega gospodinje skrbno zapirajo kuhinjska vrata pred njimi. Za orači se podi gruča radovednih otrok, ki jih morajo kuranti s palicami odganjati. Orači hodijo samo do poldneva. Popoldne je že maškera. Tako premine dan v samem veselju. Zvečer gre vse mlado in staro v gostilno. V nekaterih hišah imajo zvečer pojedine. Spečejo belo kuro in nakuhajo mesa. Seveda tudi krapov ne manjka. Sosedje se med seboj obiskujejo. Ko pa se vsega najedo, še ti gredo v gostilno. V gostilni napravijo slamnatega moža, ki mu fašenk pravijo in ga položijo na »trage« (nosilnica). Zdaj ga vsi pivci jokajoč neso na pokopališče. Zunaj ga med jokom zažgo. Nato gredo vsi zopet v gostilno, kjer obhajajo veselo sedmino za umrlim fašenk do polnoči. V četrtek (po pepelnici) je mali fašenk, ker pojedjo vse, kar jim je na veliki fašenk ostalo.

LJUBEZEN DO NARODA.

(Pismo s Koroškega. — Napisal Vojteh Čuš.)

Slovenec sem!
Tako je mati djala . . .
J. Gomilšak.

I.

Irski narod vsled silnih preganjanj, ki jih je moral trpeti skozi stoletja, lahko imenujemo »mučeniški narod«. L. 1828., torej pred sto leti, so hoteli Irci izvoliti v angleško skupščino zelo odličnega moža O' Connel-a, da jim pribori dolgozaželeno versko, politično in narodno svobodo. Nastal je silen volivni boj. Ker so bili ubogi katoliški najemniki — Irci popolnoma odvisni od bogatih protestantskih Angležev, se je Angležem posrečilo, da so ustrahovali marsikaterega Irca in si pridobili njegov glas.

Neki ubogi irski najemnik z imenom Pruenty je bil tedaj zaradi najemninskih dolgov odveden v zapor. Tedaj je prišel lastnik zemlje, ki jo je imel ubogi Irec v najemu, k njemu v ječo in mu je rekel: »Izpuščen boš iz ječe, če pri volitvi tako glasuješ kakor jaz.« V duši revnega Irca je nastal hud boj. Slednjic je zmagala v njem proti njegovemu notranjemu prepričanju ljubezen do gladujoče družine, ljubezen do žene in otrok. Šel je z Angležem, lastnikom zemljišča, ki ga je imel v najemu, da glasuje p r o t i O' Connel-u.

Tedaj ga je slučajno srečala na potu njegova žena Brigita. Komaj je zvedela, kaj namerava mož, mu je zaklicala besede: »Remembe your soul and liberty — M i s l i n a s v o j o d u š o i n s v o b o d o !« In mož je pri tej priči obrnil Angležu hrbet in se je vrnil v ječo. Oni izrek uboge irske žene pa je šel od ust do ust, od enega konca irskega otoka do drugega. Na zastave so ga zapisali in ovekovečili na kipih in podobah.

II.

Tudi mi ljubimo svoj narod. A kot razumni ljudje moramo tudi vedeti, z a k a j ljubimo svoj narod, poznati moramo razloge za ljubezen do naroda. Kot verni katoličani si moramo biti tudi na jasnem, kakšna mora biti ljubezen do naroda, da je prava in dobra.

Pretirana ljubezen do lastnega naroda, ki obožuje lastni narod in prezira, zaničuje, zatira in sovraži druge narode, ni krščanska, je poganska. Po pravici se imenuje tak pretiran nacionalizem »najstrašnejša vseh znoter zoper ljubezen do bližnjega«. Taka naša ljubezen do naroda ne sme biti. Kot kristjani vemo, da imamo vsi ljudje enega Očeta v nebesih, in da smo si vsi ljudje bratje v Kristusu.

A prava ljubezen do naroda ni nekaj slabega, tudi ne nekaj, za kar bi se nam ne bilo treba brigati, marveč je nekaj dobrega. Temelji v človeški naravi. A milost (vera) narave ne uničuje, marveč jo spopolnjuje. Dr. Mahnič pravi: »Človeka že srce vleče k lastnemu narodu; saj tudi svojo mater ljubi z gorkim čuvstvom, in narod je nekako mati vseh njegovih rojakov.« Tudi Kristus je ljubil svoj narod, razjokal se je nad Jeruzalemom, ko je videl pred seboj v duhu razdejanje krasnega mesta. Sv. Pavel, svetovni apostol, je tako ljubil svoj narod, da je zapisal, da bi hotel preklet

biti od Kristusa (oropan gledanja Kristusa za nekaj časa ali do sodnega dne), če bi mogel s tem rešiti svoje ljudstvo.

Tudi dolžnost hvaležnosti nam veleva ljubiti svoj narod. »Bodite hvaležni, opominja apostol Pavel. Apostolova beseda zahteva, da hvaležno priznavamo vsakršne dobrote, tedaj tudi tiste, ki smo jih prejeli od svojega naroda«, piše zopet dr. Mahnič.

A glavna razloga za ljubezen in zvestobo do lastnega naroda sta: urejena ljubezen do bližnjega in četrta božja zapoved.

»Ljubi svojega bližnjega.« A tvoja ljubezen do bližnjega mora biti urejena. Najbolj moraš ljubiti svoje najbližnje. Taka je bila tudi ljubezen Kristusova. »Zveličar ni bil, kakor jih je toliko, prav zelo prijazen in postrežljiv napram tujcem, pa brezbrizen in čmeren nasproti svojim domačim in svoji najbližji okolici. O ne! Njegovi apostoli, pobožne žene, ki so mu sledile, njegovi prijatelji, kakor Lazar in njegovi sestri, so vživali prvo pravico do ljubezni in dobrote njegovega presv. Srca. Njim je delil svoje največje dobrote, svojo najiskrenejšo tolažbo.« (J. Zeij S. J., Značaj Jezusov.)

Naš narod nam je bližji kot drugi narodi. V smislu urejene ljubezni do bližnjega smo torej dolžni svoj narod bolj ljubiti kot druge narode. Ne bilo bi prav, če bi bili nasproti svojemu narodu brezbrizni, ali če bi se celo izneverili svojemu narodu in ga zaničevali. Narodno odpadništvo je greh proti ljubezni do bližnjega! Ljubiti in ohraniti zvestobo svojemu narodu, je krščanska dolžnost!

Pa tudi četrta božja zapoved nam veleva, da moramo ohraniti svojemu narodu ljubezen in zvestobo. Spoštuj očeta in mater! Spoštuj tudi narodnost, ki si jo prejel od očeta in matere! Spoštuj svoj materni jezik, ki je glavni izraz narodnosti. Nemški kapucin dr. P. Erhard Schlund pravi: »Kdor zataji svoj narod, greši proti četrti, peti in osmi božji zapovedi.« Proti osmi, ker se laže in po krivem priča; proti peti, ker ubija svoj narod in svojo narodnost, in proti četrti, ker ne spoštuje tega, kar je neposredno prejel od svojega očeta in od svoje matere, svojega jezika in svoje narodnosti.

Dober in dobro poučen katoličan torej ne more biti naroden odpadnik, tudi ne more biti nasproti svojemu narodu hladen in brezbrizen, marveč ljubi svoj narod in mu ohrani zvestobo v vsakršnem položaju in razmerah.

(Konec bo sledil.)

Mladenič, ki previsoko leti, navadno nizko obsedi.

Kaj pomaga še toliko čedna lupina, če jedro dobro ni.

(Slomšek mladeničem in mladenkam.)

Moja zvezda.

*Kje si zvezda, ki vodila
si me v srečnih dneh?
Moja pot gre med prepadi
ob čerch.*

*O ne toni v sinjih daljah,
o ne skrivaj se mi!
Moja zvezda, duša zvesta,
to si ti . . .*

Višavska.

NEDELJA NA GORIŠKEM.

Prijazno pozvanjajo novi zvonovi v obnovljenih cerkvah. Žarko vipavsko solnce obseva ljubke holme. Ljudstvo gre k maši. Kako težka je postala našim zaslužjenim bratom ta pot v svetišče! Nad cerkvenimi vrati je vzdian fašistovski znak, v zvonove je vlita laška samohvala, v dušah je nemir in skrb. Domovi obdavčeni in zadolženi, polja in vinogradi oškodovani po suši — in nad vsem tem gorjem največje gorje — suženjstvo. Ubogi rod! Le pred Bogom, Očetom vseh rodov, se počutijo goriški bratje domači. Sicer sta iz cerkev morala izginiti celo sv. brata Ciril in Metod, a vendar je ostal njun blagoslov. Število domačih duhovnikov se krči. Eden oskrbuje dve do tri fare. Bogoslovno semenišče ima komaj osem slovenskih bogoslovcev v vseh štirih letih. Fašizem zlasti preganja duhovščino, ker ve, da je najvarnejši ščit pravice in resnice. Niso več daleč črni dnevi, ko bodo duhovnike-voditelje odganjali na samotne otoke. Nesrečni, trikrat nesrečni rod brez svojih duhovnikov! V cerkvi so med pridigo razstavljeni špijoni, ki natezajo ušesa, da bi ujeli propovednika. Fašisti opazujejo natančno, kdo hodi v župnišče. Celó verske bratovščine, kot so Marijine družbe, so jim na poti. Duhovnik naj svari v cerkvi pred plesom, zunaj na »borjačih« (dvorišču) pa pripravljajo nezreli mladiči v črnih srajcah plesišče. Gorje duhovniku, ki bi svaril pred plesom! Popoldne pridejo godci, v zraku vihrajo laška bandera, po vaseh hodijo črno oblečeni fašisti in silijo mladence na ples. Kjer imajo trgovino ali gostilno, se morajo vdati, sicer jim vzamejo obrt. Domači ljudje se skrivajo po hišah, ker tuji gospodarijo nad vsem. Zvečer se sliši še v poznih urah krik in streljanje s puškami. Fašisti so pač otroci črne teme, nele črnih srajc.

Prizori se ponavljajo od nedelje do nedelje. Oni, ki se bahajo, da so vrnili veri veljavo, sami oskrunjajo javno Gospodov dan, nedolžnost in čast. Ko bi ne bilo upanja v pravičnega Boga, ki zlo kaznuje, bi bil naš trpeči narod nesrečen. Le upanje, da bo prišel dan, ko bo nebeški Sodnik kaznoval ne le onega, ki dela greh nad poedincem, ampak še veliko bolj one, ki so se v slepi strasti pregrešili nad ubogim narodom — to upanje drži nas in še bolj naše trpeče brate pokoncu. Tudi babilonska sužnost ni trajala večno.

ANTON MARTIN SLOMŠEK

SLUŽABNIK IN PRIJATELJ BOŽJI

je umrl, poln zaslug in dobrih del, v sluhu svetosti. Brž po njegovi smrti so bili odlični, vseskozi resni in najboljši njegovi poznavalci prepričani, da je Pravidnost božja v Slomšku naklonila katoliškim Slovincem svetnika in priprošnjaka v nebesih. Svetniško je bilo njegovo življenje, blagoslovljeno njegovo delovanje, neminljivega pomena vse, kar je govoril in pisal v čast božjo, v korist svete Cerkve, v pouk in vzgojo vernikov, v zveličanje duš.

Verno ljudstvo se zasebno priporoča Slomšku v priprošnjo, in ne zastonj. O tem pričajo mnoga v naših cerkvenih listih objavljena priporočila v molitev in zahvale. Vendar pa sv. Cerkev tega še ni potrdila. Za nas Slovence bi bilo nepregledno velikega pomena, ako bi imeli svojega svetnika.

Storjeni so prvi koraki za Slomškovo beatifikacijo. Slomškovo življenje in delovanje bo preiskala najprej posebna škofijska komisija, potem pa Sveta Stolica. — Pomagajmo vsi skupaj pri zbiranju potrebnega gradiva za te preiskave, pred vsem pa molimo k ljubemu Bogu, naj po svoji Previdnosti poveljča svojega zvestega služabnika škofa Antona Martina s čudeži, tako da mu bo sveta Cerkev mogla prisoditi čast oltarjev!

Vsi, ki prejmejo od Boga kakšno milost in zasebno pripisujejo to priprošnji Slomškovi, se prosijo, da o tem natanko poročajo lavantinskemu škofijskemu ordinariatu v Mariboru.

Škofijstvo bo te dni izdalo Slomškove podobice z gornjim besedilom in s Slomškovi nauki za razne stanove. Vsak Slovenec, ki bo dobil podobico, naj daruje za Slomškov sklad pri škofiji. Izreki Slomškovi v današnji številki so ponatisnjeni po tej podobici.

STAROSLOVENSKI JEZIK NAMESTO LATINSKEGA.

Sv. Ciril je vneto zagovorjal pravico slovanskega jezika pri svetih cerkvenih opravilih. Nasprotnike slovanskega jezika v cerkvi je imenoval krivoverce. Papež mu je dal prav.

Kakor se je poživiljalo češčenje sv. Cirila in Metoda, tako se je med Slovenci tudi vedno oglašala želja za starim, častitljivim domačim jezikom, ki naj bi se vrnil namesto latinskega v naše cerkve.

Staroslovenski jezik imajo vzhodni kristjani, Rusi, Bolgari in Srbi. Imenujejo se pravoslavni kristjani in so katoliški Cerkvi mnogo bližji kot pa nemški protestanti. Pa tudi katoliki so, ki smejo mesto latinskega uporabljati staroslovenski jezik. Te imenujemo »grkokatolike« ali pa »unijate«. Na Hrvaškem imajo svojo škofijo; znani so tudi slovenskim Posavcem, ker imajo v hribih južno od Brezic svoje župnije. Voditelj hrvatske ljudske stranke — torej nekak hrvatski dr. Korošec — je ravno tak »unijatski« duhovnik, profesor dr. Šimrak.

Kakšen pa je ta starodavni slovenski jezik? Prečitajmo molitev, kakor jo molijo n. pr. Srbi pred sv. obhajilom:

»Vjeruju, Gospodi, i ispovjeduju, jako ti jesi voistinu Hristos Sin Boga živago . . . Ješče vjeruju jako sije jest samoje prečistoje tvoje tjelo i sija jest česnaja krov tvoja.« (Po naše se glasi to: »Verujem, Gospod, in izpovedujem, da si ti zares Kristus Sin živega Boga . . . Še, verujem, da je to resnično prečisto tvoje telo in da je to prečista kri tvoja.«)

Ta jezik je star več kot tisoč let in je doma v Južni Srbiji. Seveda, tudi v naših krajih so pred tisoč leti skoraj ravno tako govorili.

Papež je naklonjen željam jugoslovanskih katolikov, da bi dobili kmalu staroslovenski cerkveni jezik. Tako bomo postali Slovenci most med katoliško Cerkvijo in pravoslavnimi Slovani, ki jih je okoli 170 milijonov. Da pa bomo to čimprej dosegli, zato je potrebno, da se ljudstvo zavzame za staroslovenski jezik; kajti škofje in duhovniki pač ne morejo sami agitirati zanj. Ali ste se v Vašem društvu že kaj pogovarjali o tem?

Ni noben zlahtni kamen toliko vreden, kakor čisto, deviško srce.

(Slomšek mladeničem in mladenkam.)

LEPO VEDENJE.

(Prof. Fr. Fink.)

Po vedenju svet človeka sodi in obsodi. Lepo vedenje je za vsakogar najboljšo priporočilo. Človeška družba je izobličila tekom časa načela, po katerih se mora ravnati vsakdo, kdor se hoče izogniti očitku, da se ne zna prav vesti. Nihče izmed nas ne bo takega očitka, zato si bo treba ogledati poedina načela, da jih bomo znali uveljaviti.

1. Ne preklinjaj!

Preklinjanje je prav grda razvada, ki se je pri nas, žal, zelo udomačila. Preklinjevalci si domišljujejo, da je njih nastop bolj možat, da jih potem drugi ljudje občudujejo. Ne pomislijo pa, koliko se morajo studiti istemu ki opazuje, kako s kletvicami gazijo v blato vse to, kar je poštenemu in treznemu človeku najsvetejše. V mnogih državah so sprejeli ostre kazni za preklinjevalce, in storili so prav, kajti preklinjanje gre tako v navado, da se ga človek ne more več izlahka otresti.

Mislimo vsekdar na to, kaj govorimo in gotovo ne bomo vzeli kletvic na jezik! Posebno pazimo na svoje besede v družbi otrok! Grdo je, če preklinja moški, mnogo grše pa, če se poslužuje kletvic ženska.

2. Ne govori nespodobnih reči!

Kadar je kje zbrana družba, se oglasi kmalu človek, ki jo hoče razveseliti z neslanimi kvantami, z nesramnimi šalami in povesticami. Krčma je kaj priljubljen kraj za tako zabavo, priložnosti pa je dovolj tudi drugod, n. pr. pri skupnem delu, pri jedi, na potovanjih itd. Bolj ko se družba krohota, debelejšo zine pripovedovalec. Če je še kaka ženska v družbi, daje to takemu pripovedovanju prav posebno privlačnost.

Ali ni človek čudno bitje? Nesnaga ne vzame v usta, pri majhnem otroku skrbno gleda, da ne vtakne v usta kaj umazanega in pokvarjenega. Pri govorjenju pa nihče ne pazi na to, kar pove; najpodlejšje in najostudnejše stvari pripovedujejo in tako napolnjujejo z nesnago usta sebi in ušesa drugim. V dobrih nemških gostilnah je bil v prejšnjih časih obešen sredi nad gostilniško mizo zvonec z vrstico, za katero so potegnili gostje takoj, če je kdo začel razkladati nespodobne reči. To je bil »svinjski«
zvonec. Škoda, da te navade ni več.

Nespodobne besede naj ti ne pridejo iz ust, posebno ne spričo otrok in žensk! Tako ne bo samo tvoje vedenje v tem oziru vzorno, ampak vplival boš tudi na vedenje svoje okolice. Če kdo kaj nespodobnega pripoveduje, ne kaži zanimanja, ne odobruj z veselim obrazom ali s smehom! Osramotil ga boš in kmalu bo utihnil.

3. Spoštuj starejše ljudi!

V starem grškem mestu Sparti je moral vsak mladenič, vsaka mladenka, takoj vstati raz sedež, če je hotel sestiti starejši človek. S tem so hoteli pokazati spoštovanje do starosti, t. j. do večje življenjske izkušnosti in do večjih zaslug za skupni dobrobit. Pri nas stare ljudi često žalijo, jih

odrivajo ter se jim rogajo, osobito takim, ki nosijo poleg bremena starosti še breme revščine.

Bodi prijazen napram starejšim ljudem, pomagaj jim, ne ugovarjaj njihovim nazorom! S tem boš pokazal dobro vzgojeno vedenje in se boš ravnal po stavku: »Kar hočeš, da bi storili nekdam tebi, to stori ti zdaj drugim!«

4. Pozdravljaj vljudno!

Z vljudnim pozdravom si pridobiš na mah splošno naklonjenost.

Koliko besed se včasih potroši za prazen nič, tistih par pozdravnih besed pa nekaterim ljudem ne gre iz ust! Ali se ne odpre srce, če na potu fant, deklica koga prav prijazno pozdravita, čeprav ju dotičnik morda še nikoli ni videl ter ju nemara tudi ne bo več videl?

Kako pozdravljamo? Najboljše je, če želimo ugoden dnevni čas, n. pr. dobro jutro, dober dan itd. Fantje naj pri pozdravu snamejo klobuk, če ne pozdravijo kakega znanca ali kake znanke; kajti tuja oseba bi bila lahko užaljena, če bi se ji pozdrav kar tako zaklical. Klobuk je treba pošteno skinititi, ne pa ga poriniti le na drugo uho, kakor da bi si fant hotel samo lase prezračiti.

Če pozdraviš, pozdravi dostojno!

FANTJE POD LIPO.

Pomen domače knjižnice. Vsakemu človeku, tudi preprostemu kmetskemu fantu, je dandanes potrebna primerna izobrazba. Med sredstvi, s katerimi si jo pridobimo, pa zavzema važno mesto čitanje knjig in spisov. Res je, da nam tudi naša društva s svojimi poučnimi govori in predavanji v obilni meri nudijo tako potrebno znanost in omiko, toda izkušnja uči, da je takega, ki ni prijatelj čitanja in leto in dan ne vzame knjige v roke, jako težko pridobiti za kako društvo. Zato lahko rečem, da je veselje do knjig in čitanja znamenje doveznosti za izobrazbo in važno-, večkrat celo edino sredstvo za napredovanje v njej. To velja posebno za take kraje, kjer ni izobraževalnega društva. A čeravno se nahajajo v kakem kraju vsa mogoča društva, je čitanje vseeno zelo važno in potrebno, kajti dobra knjiga more vselej koristiti, kadar jo čitamo. Da pa zamoremo vselej, kadar je prilika in čas za to, zajemati iz knjig dušno hrano, je potrebno, da si vsak ljubitelj čitanja osnuje domačo ali hišno knjižnico. Ker mislim, da ni hiše, kjer bi ne bilo prav nikogar, ki rad čita, bi bilo pač najbolje, da bi vsaka kmečka hiša imela svojo domačo knjižnico, ki naj bi bila nekak hišni zaklad, prijatelj in svetovalec. Obsirna, lepo urejena knjižnica je jako lepo in dobro spričevalo za hišo, v kateri se nahaja, je znak nepokvarjenosti in smisla za dobro stvar ter napravi na vsakega, ki stopi v hišo, prijeten in razveseljiv vtis. Kot začetek knjižnice se naj zberejo in uredijo vse dobre knjige, ki so pri hiši. Dobre, pravim, ne vse od kraja! Knjižnica naj bo napravljena tako, da se knjige ne naprašajo ter da ni treba vselej vseh premetati in celo knjižnico prebrskati, ako se hoče najti ena ali druga knjiga. Glavno pa je, da do nje in v njo ne pridejo otroci. Res je sicer, da je boljše, ako je pri hiši kaka dobra knjiga, kakor pa če ni nobene, a nepravilno je, ako so knjige razmetane in raztrošene po policah, klopeh, tleh in podstrešju. Te knjige naj se torej zberejo in uredijo v domači knjižnici, da se s tem rešijo pogina. Ko je knjižnica ustanovljena, pa moramo po svojih močeh skrbeti, da se razširi in pomnoži. Vsakemu namreč pride od časa do časa v roke kaka knjiga, ki je vredna, da se uvrsti v knjižnico. Za navadno kmetsko knjižnico pridejo v prvi vrsti v poštev knjige Družbe sv. Mohorja, Tudi letniki »Bogoljuba«, »Glasnika«, »Katoliških misijonov« in »Našega doma« so, ako nobena številka ne manjka in so vezani, kras domače knjižnice. Ako ni pri hiši nikogar drugega, ki bi imel smisel za knjige in knjižnico, si jo pa naj priredi kmetski fant sam zase. Lepo urejena knjižnica z mnogimi knjigami bo vsakemu v brezprimerno večjo čast in korist, kakor pa razna »junaštva«, v katerih se tako radi odlikujejo dandanes naši fantje. Pomanjkanje izobrazbe je namreč eden glavnih vzrokov vseh fantovskih nerodnosti. Kako žalostno je, kar se večkrat vidi, da se nekoliko od-

rastla mladina ob nedeljah popoldne potepa po slabih potih in družčinah, medtem ko vlačijo manjši, dve- do petletni otroci lepe in koristne knjige doma za svojo igračo in je marsikatera že taka, da ni mogoče več spoznati, katera da je, kako obliko in koliko strani je imela. Koliko zla bi izostalo, ko bi vsak slovenski fant, kadarkoli ima časa in priliko, vzel v roke knjigo! Domača knjižnica naj bi bila torej ona vez, katera bi ga ob prostem času obdržala doma in s tem obvarovala mnogih neprilik. Kako lepa slika je: fant v nedeljo popoldne sedeč za mizo ali pod hruško, čitajoč koristno knjigo! Kako razveseljiv je ta prizor za onega, ki agitira od hiše do hiše za kako dobro fantovsko organizacijo, kajti tam, kjer zagleda kaj takega, je vedno gotov uspeha, brez dolgih in praznih izgovorov, ugovorov in pomislekov, med tem ko je drugod večkrat vse pri-govarjanje zaman. Pa tudi dobremu, že organiziranemu fantu je potrebno, da ima svojo domačo knjižnico, čeravno se v njegovem kraju morda nahaja kaka javna knjižnica. Ob nedeljah popoldne, ko ima čas in je preveč oddaljen ali pa je slabo vreme, da ne more k društvenemu predavanju ali pa če predavanja sploh ni, ima svojo knjižnico. Če pa je domača knjižnica praktična in koristna povsod, je pa naravnost neobhodno potrebna tam, kjer ni bralnega društva ali kake druge, javne knjižnice. Kolikokrat se kaj primeri, bodisi pri gospodarstvu, gospodinjstvu, poljedelstvu ali živinoreji, da si še izkušen go-spodar ozir. gospodinja ne ve pomagati, tem manj pa neizkušen. Večkrat ne kaže dru-gega, kakor vzeti v roke eno ali drugo knjigo, ki dotično snov obravnava ter poiskati pojasnilo in odgovor v tej zadevi. Take knjige pa so nam spet najbolj pri roki, ako jih imamo sami v svoji domači knjižnici. Na ta način nam je domača knjižnica res zvesta svetovalka, ki nas mnogokrat obvaruje škode. Domača knjižnica pa je tudi naša pri-jateljica ali pravzaprav, mi moramo biti njeni prijatelji. Ko bi vsi oni, ki čitajo slabe knjige in časopise ali pa, ki sploh nič ne čitajo, se poprijeli dobrih knjig, bi se kaj hitro v njih javnem in zasebnem življenju pokazale dobre posledice dobrega tiska. Ravno med našimi fanti pa je še vse premalo veselja ter zanimanja za knjige, in vendar bi bilo treba žrtvovati zanje samo polovico tega, kar žrtvujejo nekateri za pijačo, in jih vzeti v roke samo tolikokrat, kolikorkrat vzamejo oni v roke kozarec, poleno ali nož, pa bi bilo za-dosti. Knjižnica pa naj bo nadalje tudi naš zaklad. Kjer je tvoj zaklad, tam je tudi tvoje srce. Fant, ki je ljubitelj knjig in navdušen za svojo knjižnico, pač ne bo imel časa in volje, pečati se z neumno mislečimi in grdo govorečimi tovariši. To lastnost, da nam blaži srce in nas stori vzvišene nad vse nizko in nečastno, pa ima le dobra knjiga, in le take se morajo in smejo uvrstiti v domačo knjižnico, ker le tedaj nam bo ista v čast in korist. Knjižnica, v kateri se nahaja preveč raznih romanov dvomljive vrednosti, od katerih mnogi razburjajo srce in podžigajo nečisto poželenje, dalje spisovnikov ljubavnih pisem in druge take malovredne ali ničvredne šare, je jasen dokaz neumnosti in po-kvarjenosti njenega lastnika. O očitno škodljivih in naravnost prepovedanih knjigah in spisih niti ne govorim. Velike so torej koristi dobre knjige in želeti je, da bi se naša mladina bolj sprijaznila s čitanjem, od katerega bo imela trojno korist. Širila si bo dušno obzorje, blažila srce ter izgubila priliko za slaba in grešna pota. Ali se nam je treba ču-diti, da so mnogi izgubili čut za vse dobro, lepo in pravo, če pa niso videli dobre knjige od znotraj, odkar so zapustili ljudsko šolo, cerkve se ogibajo, občujejo pa izključno samo s slabimi tovariši. Prav gotovo je, da bi se v njih glavi marsikaj obrnilo na pravo plat, ko bi pustili slabo družčino in se sprijaznili s čitanjem dobrih knjig. Zlasti fantje naj ne smatrajo čitanje za kaj sramotnega in poniževalnega, kajti to jih more obvarovati marsi-česa, bolj sramotnega in poniževalnega. Nobenemu fantu naj se ne zdi škoda, žrtvovati tupačam par dinarjev za dobro in lepo knjigo ali kak katoliški časopis. Če ne drugače, naj se odreče včas kak nepotrebnih stvari ali užitku, zavedajoč se, da ima od tega le začasno, od dobre knjige pa trajno korist. Iz svoje knjižnice moramo temu primerne knjige posojevati v čitanje tudi tovarišem, ki so zašli na stranpota, a knjige sprejmejo in je upanje, da jih tudi prečitajo. S tem vršimo izredno dobro delo, ker jih pridobivamo na pravo pot. Fantje! Sezite po dobrih knjigah in Slovenija bo dobila popolnoma dru-gačno lice! Kajti gotovo je, da bo, ko bo vsakemu slovenskemu fantu knjiga najljubša tovarišica in domača knjižnica njegov ponos in veselje, konec one posurovelosti in brez-vernosti, ki je dandanes tako temna senca naše, zlasti moške mladine.

Mladi Vitanjčan.

Sv. Francšek pri Ljubnem v Sav. dolini. Ko čitam v Našem domu pisma raznih mla-dih sotrudnikov in sotrudnic, ki z velikim navdušenjem pišejo vanj, se me nehote poloti želja, naj tudi jaz primem za pero ter napišem par vrstic; posebno še zato, ker mi je Naš dom že od šolske dobe ljub prijatelj. Še sedaj z veseljem prebiram posamezne šte-vilke iz predvojnne dobe, iz časa, ko je Naš dom vnel in navduševal mladino za pravo

vero in materni jezik, ki je ključ do prave narodne omike. In kako živahno društveno življenje je tedaj nastalo med našim ljudstvom! Povsod so ustanovljali izobraževalna društva, Mladeniške in dekliške zveze; tudi Orel je že razpel svoje peruti in vabil pod nje naše fante. Z izbruhom vojne pa je bilo to delovanje skoraj povsod uničeno. Društva so spala spanje pravičnega in tudi Naš dom je utihnil. Ali za zmeraj? Ne! Zavela je nova sveža sapa v lastni svobodni državi ter klicala k novemu življenju. Poživila so se zopet naša društva, nanovo je oživel Naš dom, ki zopet zbira mladino v svoj krog ter ji kaže pot do izobrazbe. Le žal, da se še ni mogel do sedaj udomačiti tako, kot je bil pred vojno. Ali pa je v sedanjem času manj potreben? Mislim, da ne! Res, da se nam ni treba tako boriti za svoj jezik in narodne pravice, a treba je danes bolj kot kdaj prej — zlasti mladini, močne opore, ki ji pomaga preko nevarnosti in zablod sedanje dobe. Takšna opora je ravno dober krščanski list, ki navdušuje srca za vse dobro ter jih svari pred slabim časopisjem, ki se hoče na vsak način vgnezditi v naših dobrih slovenskih družinah. Zato mora vsak z veseljem pozdraviti prizadevanje odbora Prosvetne zveze, ki se trudi, da Naš dom zopet najde pot v naše hiše, zato pa mora biti vsak zaveden fant ali dekle agitator za naš list. Tudi naše organizacije in društva moramo ustanoviti v vsaki župniji. Koliko je še župnij, kjer še nimajo izobraževalnih društev! V mnogih župnijah obstojajo le bolj na papirju, ali pa vsled pomanjkanja navdušenih članov ali članic komaj životarijo. Zelo je že razširjeno orlovstvo; toda večina naših fantov je še vedno izven organizacij. In vendar moramo ravno fante pridobiti za naša društva, da se ne bodo po raznih slabih družčinah in gostilnah pokvarjali duševno in telesno. Zato pa morajo Naš dom čitati zlasti fantje, ki še niso organizirani, da se navdušijo za delo v naših društvih. Pa ne samo čitati morate naš list, ampak tudi dopisovati in poročati, da bo čim bolj zanimiv. Torej, fantje, pogum in korajžjo, pa bo šlo! Zlasti od fantov in deklet iz Gornjesavinjske doline se malo sliši. Menda še premalo poznate Naš dom? Ali ni res, g. urednik? Dolarjev Inko iz Ksaverija, oglasi se še kaj in ne bodi tako boječ, saj si fant, ki strahu ne sme poznati. Vsem čitateljem, posebno pa fantom in dekletom v Savinjski dolini, pošilja mnogo pozdravov — Fr. Orel. — Bog živi! (Kar ste napisali, ste mi prav od srca povedali. — Ur.)

Banovci—Križevci. Komaj sem dočakal tisto uro, ko mi je prinesel pismonoša prvo številko »Našega doma« 1928. Toda na moje veliko začudenje sem zagledal »Naš dom« v tako lepi obleki, kot so spomladi rožni cveti. Ko sem prečital »Naš dom«, pa je bil po vsebini tako lepo duhteč, da mi je takoj odvrnil tisto nalezljivo bolezen, ki sem Vam jo zadnjič omenil. Ali veste, dragi čitatelj(ice), kdo ga je napravil tako lepega? Ali ne mar v prvi vrsti pridna dekleta, pa tudi fantje so bili vmes, pa ne v toliki meri, ki so mu tako pridno podlivala (i) ob času suše z novimi naročniki tako, da je iz majhne bilke postal veliko drevo, kakor se vidi že iz prve številke »Našega doma«. Ko bi bil vsaj zanaprej tako velik ali pa še večji, kar si gotovo žele vsi čitatelji »Našega doma«! Če hočemo, da bo vedno tak, še mu tudi zanaprej pridno podlivaljamo z novimi naročniki, da bo rastel vedno više, više, da bo prišel naposled do vsake hiše. Ko bi se nam izpolnilo to, bo iz »Našega doma« postalo tako mogočno drevo, da ga noben nasproten vihar omajal ne bo, takrat šele lušno bo. To je list, ki je mladini v korist. Vas pozdravlja vse naročnike, čitatelje in ugankarske reševalce Jožef Novak, iz Prlekije.

Šoštanj. Dragi »Naš dom«! Ko sem prebiral tvojo prvo številko, se je tudi v mojem srcu porajala misel, da bi ti odkril notranje mišljenje; Dandanes se vse organizira, obrtnik in delavec, staro in mlado, le fantje z dežele se ne zanimajo za organizacije, čeravno je njih naravni nagib k temu nagnjen; to lahko vidite iz tega, ker vsak fant si želi tovarišije. Nauki so lahko prav pametni, a če bo tovarišija neumna in razbrzdana, tudi fant postaneš prej ali slej tak. Kajti besede same mičejo, zgledi pa kar vlečejo. Zato pa; kakršna bo naša tovarišija, takšni bomo mi sami! Povej mi, s kom občuješ, pravi pregovor, in povedal ti bom, kdo si! V dobri tovarišiji boš ostal dober fant, v slabi tovarišiji pa boš postal prej, kot se bodeš tega zavedel, slab fant. Kje pa dobiti danes dobro tovarišijo, ko mladega fanta vabijo na vse strani? Ako pojdeš za fanti, ki te vabijo v gostilno, na ples, v kino, potem vedi, da si na slabi poti in v slabi tovarišiji. Mogoče si se oklenil tistih, ki so v Orlu ali v Mladeniški zvezi ali v Marijini družbi, mogoče si sam v organizaciji ali družbi, potem si pa na pravi poti, samo varuj se, da z nje ne bodeš krenil. Fant, pa ne smeš biti s tem zadovoljen, ako si ti in nekaj drugih, ki ste ponos župnije. Kaj pa tisti fantje, ki še niso popolnoma pokvarjeni, ampak so še na sredi med dobrom in slabim? Kako jih hudobneži vlečejo na svojo stran, tudi Vi vlecite na svojo stran! Vsaj toliko jih vabite na pravo, kot jih oni na krivo pot, pa jih boste gotovo dobili na dobro stran. Krščanstvo nas uči: »Kdor vidi svojega brata v potrebi, pa zapre srce pred

njim, kako prebiva ljubezen božja v njem?» Vaših bratov tovarišev je veliko v potrebi, v nevarnosti so, da jih slabi tovariši okužijo in pokvarijo. Fantje, kdaj pa reče kak fant drugemu: Ti, nikar ne stoj med službo božjo zunaj cerkve! Pojdi z menoj noter! Ali: Bodi pameten, pa ne hodi v to tovarišijo, na ples, veselico itd. Kdaj reče kak fant drugemu tako? Izmed sto ne dobiš enega, ki bi kaj takega rekel, a vendar bi včasih več koristilo, kakor cela pridiga gospoda župnika. Pred vsem morate pokazati izven cerkve in društev več verske zavesti. S tem boste mnogo svojih tovarišev vneli za dobro stvar, ob enem pa tudi pokazali, da se ne sramujete vere tudi izven cerkve. Fantje, prav iz srca Vam priporočam »Naš dom«, tudi ta Vam bode dober in blag tovariš, kateremu smete zaupati. Z Bogom, fantje širne Slovenije! V kratkem se zopet oglasim, ako mi g. urednik dovoli? (Seveda! — Ur.) — Šaleški.

Mladi cvet . . . V spomin na rajno Marijo Černuš, umrlo dne 28. decembra 1927. Tam ob peči sedi stara žena — dobra mati. Lice ji je velo, solze so se ji posušile. Naslonjena je na vogal peči in obupni vzdihni se ji vijejo iz prs. Že dvanajst dni leži njena bolna hčerka Míčika. Prehladila se je in lotila se je je neusmiljena pljučnica. Stregla ji je dobra mati; a nič ni pomagalo. Bolezni se je z vsakim dnevom večala. Dihanje v postelji je čedalje tišje. Zdaj zasope in vse je zopet tiho. Zdaj še en vzdihljaj. Dekličino oko se upre v sliko Matere božje in ugasne za vedno. Zunaj pa brije mrzla burja, kakor da tudi veter plače za rajno Míčiko. Dva dni pozneje je šla dolga vrsta ljudi za krsto pokojne Marijine hčerke. Vse plače, da se komaj čuje glasna molitev moža, ki moli naprej rožni venec. Po končani sv. maši zadušnici, zadenejo štiri deklice iz Marijine družbe krsto na rame ter jo odnesejo pred grob. Tu se poslovi v imenu Marijine družbe deklica. Nadalje v imenu gospodinskega tečaja gospa učiteljica. Globok vtis je napravil njen govor. Tudi g. kaplan so imeli daljši govor. Dekleta zapojejo nekaj pesmi. — Cerkev na ravnici zopet sameva. Vse molči in zopet čaka, ko ga bomo prihodnjega zanesli na pokopališče. — Branko Posavski, Kladje — Blanca.

DOMAČI PRAZNIK.

Domači praznik ali koline obhajajo ljudje daleč na okrog, če ne po vsi naši domovini, vsako leto enkrat. Kadar so prašiči debeli, dobijo možakarje, da jih zakoljejo. Zvečer priredijo pravcato pojedino ali po domače furež. K temu povabijo žlahto in prijatelje, pijejo in pojejo in tako obhajajo veseli spomin svinjske sedmine.

Pesem o kolini.

Zdaj je čas,
da prepevamo na glas:
takih dni je v letu malo,
de b' se tak gostiti dalo,
de b' prepevali na glas
od klobas.

Taki dan
že pri vas ni bil od lan,
de bi se tak veselili
in s klobasami mastili,
vsi smo še želeli spet
doživet.

Svinje klat,
se nikol ni treba bat;
lepo ni debelo prase,
pa kak dobre so klobase,
to le samo tisti ve,
kdor jih je.

Dost mesa,
kruha in pa vinčeka,
dobre juhe tud imamo;
če se kteremu poljubi,
lahko vsak si zdaj dobi,
kar želi.

Pa še več,
dobra je nektera reč,
tvoja moja bla resnica,
de prav dobra je potica,
vzamimo je vsak en kos,
pa smo los.

Kaj pa je,
če potice zmanjka še;
saj še imamo druge špiže,
dobre tudi na vse viže,
le pomagajmo si zdaj,
ko je kaj.

Živi Bog
vse prijatle naokrog;
Bog nam daj še drugo leto,
de b' veseli bli na svetu
in prepevali na glas
od klobas.

Pijmo ga,
zdaj na zdravje vsakega;
dobro zdravje gospodarja
in pa svinjskega mesarja,
Bog daj vama dolgo let
še živet!

Še večkrat
Bog daj vama doživet,
da bi svinje dol metala,
se s klobasami igrala,
de b' obhajali spomin
teh kolin.

Še en glaž,
naj ga pije vsak pajdaš;
dobro zdravje gospodinje,
spitala je tolste svinje,
da ima mesa, masti
in kosti.

Priobčil fant iz Vitanja.

Fant z Gorenjskega. »Naš dom« se mi je zelo priljubil, saj tudi za kmetske fante in dekleta ni lepšega lista kot je »Naš dom«; naj ostane, kot je bil, vnema naj v fantih in dekletih ljubezen do lepega kmetskega stanu. Želeli bi, da bi prinašali več slik. Zelo je ugajala slika: Znak zelenega Pohorja. Objavite še kmetski znak: plug in motiko sredi polja. Želim »Našemu domu«, da se razširi med kmetske fante in dekleta. Spodaj vam prinašam naslov novega naročnika. — Izidorjev. (Posebno nas veseli, da se N. d. širi tudi na Kranjsko.)

Braslovče. Kako se kaj imajo dekleta v Savinjski dolini, je vprašala v januarski številki N. d. Ela iz Tremerij. Prav, da se je spomnila Savinjskih deklet. Ker pa ne vem, če se bo katera izmed naših deklet oglasila, sem se odločil jaz, da napišem par vrstic v priljubljeni »Naš dom«. Drage čitateljice! Prosvetno delo nadkriljuje vsa druga dela, je ključ do najvišje stopnje kulture. Trud Ti je bogato povrnjen. Imaš mirno ter polno srce. Prepričan si, da si storil res nekaj dobrega za svoje prijateljce). Prosvetni delavec je vsakemu prijatelj in vsi tisti, ki čutijo njegovo delo ter se ravnajo po pregovoru: »Ljubi bližnjega kakor samega sebe, ter mu pomagaj« — so njegovi prijatelji. Konec prosvetnega dela, dragi prijatelj, pa ni nikoli. Svetujem vsem, posebno mlajšim, ki jim vsaj malo tli iskra ljubezni do naroda, da poprimejo za to delo. Prilike imate dovolj, saj že skoraj v vsaki župniji stoji društveni dom. Upam, da mi ne boste zamerili, dragi čitateljice), ker sem Vas hotel s temi vrsticami poučiti. Ob drugi priliki Vam bom poročal o tukajšnjem »Društvenem domu«, lepi stavbi prosvetnega društva in o delu najboljših moči na polju prosvete. Spomladi, ko se bodo ceste zboljšale, sem pa namenjen, spustiti se s kolesom po naši širni dolini, da Vam bom vedel poročati, kako so pridni Savinjčani in brhka Savinjska dekleta. Gospodična Ela iz Tremerij, če me moj konj na potovanju zanese v Vaš kot, ali Vas bom smel obiskati? — Fant iz Braslovč. (Pa en koš »Naših domov« si vzemite na pot, da boste pridobili naročnikov in naročnic. Savinjska dolina je pri N. d. bolj med zadnjimi. — Ur.)

LIPA.

Tam stoji mi lipa zala,
zraven lipe hišica . . .

(Šolski spominek.)

V naših povestih in pesmih se nobeno drevo tolikokrat ne omenja, kakor častitljiva lipa. Lipa stoji sredi vasi, lipa senči belo cerkvico, lipo si želi pesnik na grob; lipa pa tudi krasi kmetsko dvorišče; pod njo se zbira mladinski krog in stari očanci pomodrujejo najrajši pod lipo.

Lipa je bila že pri naših prednikih v visokih čisljih. Ko se je mladi gospodar oženil, je za spomin poročenega dne vsadil lipo. Ko se mu je rodil sin, je vsadil lipo. Še danes je lipa marsikateri hiši dika, mnogoteri družini je shodnica in šola, pa tudi sladek odpočitek utrujenim udom. Lipa je kakor srebrolasa babica, ki budi spomine naših očetov in mično pripoveduje zgodovino starih časov: kako so Turki prihajali in so se prestrašeni naši predniki zbirali pod lipo na posvet, ko so se po zmagovitem boju s Turki zopet vračali, so jih čakale žene in otroci pod lipo. Pod lipo so čitali prve knjige in časopise. Pod lipo se Slovenci še danes najrajši zbirajo.

Lipovo listje krasi na praznik presv. Rešnjega Telesa naša okna v božjo slavo. Njeno cvetje nam je zdravilo, čebelicam pa vir sladkega medu. Iz njenega lesa ustvarjajo umetniki kipe za oltarje.

Ljubimo in varujmo častitljivost in svetost slovenske lipe! — Ciril Miklavec, Ribnica na Pohorju.

»Najbolj pereče vprašanje ljudske izobrazbe je gotovo vprašanje državljanske vzgoje. Široke ljudske množice so prišle po svetovni vojni do merodajnega vpliva na vlado držav in narodov. Kakor so nekdanj vzgajali mladega princa v posebni šoli za prihodnjega vladarja, tako je treba v današnji dobi vsakemu državljanu podobne izobrazbe.«

(Iz knjige: »Dr. Jos. Jeraj, Državljanstva vzgoja.« To knjigo bi morale predelati vse mladeniške zveze! Mi Slovenci smo državljanske vzgoje krvavo potrebni, ker smo bili do pred kratkim nemški hlapci; zato v svoji svobodni državi ne znamo biti gospodari.)

»Samo eno žensko bitje moremo ljubiti z vsem ognjem moškega srca in se ni treba bati, da bi se vzbudila grešna poželjivost. To je Marija, Brezmadežna.«

(Iz dr. Rožmanovega fantovskega molitvenika »Besede življenja«. Naj si ga naroči vsak fant v Cirilovi tiskarni!)

DEKLIŠKE GREDICE.

DEKLETA, PUST JE TU!

(Tugomira.)

Vso naravo pokriva krasna snežna odeja. Priroda v zimi je kot nevesta oblečena v belo obleko. Baš v tem času, ki je najbližji pomladi, se nudi tudi tebi, dekle, mnogo zabave, mnogo »veselja«. Saj kmalu pridejo nedelje, pridejo večeri, ko se vrše veselice, na katere si tudi ti povabljena.

Ali se jim odzoveš? Pomisli in preudari! Mogoče si že nameravala nabaviti si novo belo obleko za to priliko?! In kaj boš videla tam? Gručo pijancev, ki nimajo več polne razsodnosti, ki žlobudrajo nepremišljeno, neumno, grdo, da te je sram in ob poslušanju teh ti gineva dekliški ponos. In ples bo — — Deklica, morda si celo prijateljica tega, čemur so izumitelji divji narodi in kar sedaj strastno posnemajo narodi, ki se zovejo kulturni? — Dragá tovarišica, pojdi sama vase ter razmisli, koristi, ki ti jih nudijo večerne zabave! Nočna svetloba, dim kadilcev, prah, ki ga dvigajo plesalci, krik in divje vpitje — — Mogoče celo misliš, da tam najdeš ženina?! Iстина, mnogo laskavih besed ti doni na uho; a vedi, da to je prazno govoričenje, plehko, brez dna. Žalostna slika je pogled v gostilniško sobo v pustnem času na takozvane »luštne ljudi«. Velikansko neskladnost začutiš, ako se le za trenutek zatopiš sama vase. Te zgražanja vredne zabave trajajo pozno v noč, često celo do jutra. In v taki družbi, žal, je najti tudi dekleta, stara komaj sedemnajst let, najčesče seveda brez spremstva staršev. Žalostno, a resnično. — Pride pondeljek oz. dan po prazniku. Kako se počutiš? Brhko, čilo, prijetno gotovo ne; čemerna si, glavobol te muči, vsa se treseš od nevolje in sitnosti. Zato pa, dragá tovarišica, poišči si zabavo, ki te ne bo mučila, temveč razvedrila. Za denar, ki ga hraniš za veselico, si nabavi par poučnih knjig, ki ti bodo bistrile um in blažile čuvsta. Svetovala bi vsaki, da si uredi malo knjižnico, katera se naj od leta do leta širi. Pa tudi pri knjigi bodi oprezna in precej izbirična. Ne čitaj in ne jemlji kar od kraja. Ni vse dobro, četudi je kratkočasno in zanimivo. Predno si nabaviš knjigo, vprašaj razumnega človeka, ako sama nisi večša v izbiranju. Čas pa, ki bi ga preživela v dimu in prahu krčmarske sobe v predpustu, sedeš doma h knjigi v prijetni zračni gorki sobi in čitaš. K sebi pa lahko povabiš tudi svoje prijateljice, ki jim ni možno ustvariti si lastne knjižnice. Kaj misliš deklica, ali bi ne imela več užitka, ako preživiš predpustni čas na ta način?! Zato pamet — dekleta!

Sv. Barbara v Halozah. Nimam sicer posebne pisateljske zmožnosti, vzlic temu se hočem tudi letos uvrstiti s svojimi skromnimi vrsticami med dopisateljice »Našega doma«. Zatonilo nam je zopet eno leto v neskončno večnost, sledilo mu je drugo, novo, gotovo za vse nas največjih želja in upov polno. V njega začetku si vsi dobri prijatelji in znanci stiskajo roke, želeč si sreče in blagoslova. Tudi mene mika Vam, dragá dekleta, zbrana okrog »Našega doma«, stisniti roko in izreči najsrčnejše častitke. Toda tega mi ni mogoče, ker smo predaleč ena od druge, posebno k dragi mi Tončki v Poljčane bi bilo malo predaleč. Zato poverim to nalogo »Našemu domu«, da on potuje v sleherni hišo dragih mi deklet in jim izroči moje novoletne pozdrave in voščila, čeravno že po enem mesecu. Toda kako naj bode moje voščilo; to bodi prošnja do Vsemogočnega, naj solnce sreče bi sijalo na tebe, dragá mladina, da bi enkrat ravno po tebi, ki si še danes nežno cvetje, bil povzdignjen naš slovenski narod do iste časti in slave, kojo zamore nositi le dobro, katoliško narodno ljudstvo. Pa tudi vam, ki vam je bil naš list do sedaj tuj, kličem: pridružite se nam, da bo nas vedno več in več in da bo naš kotichek vedno prenapolnjen najidealnejših misli in čuvstev za blagor našega celokupnega naroda. Nikar se ne bojte gospoda urednika, pa tudi ne papirja, še bolj pa ne drugih deklet. Kajne, Tončka iz Poljčan, midve se že kar nič več ne bojiva gospoda urednika, ker sva ga osebno spoznali, da res ni tako strašilo, kakor si ga ve, mlade naročnice, predstavljate. Če bi se kdaj tudi zgodilo, da bi kateri najin dopis srčal v koš, ne bova prav nič zamerili gospodu uredniku, ja zakaj pa bi bil potem koš v urednikovi pisarni, če bi vedno prazen sameval! Zato pa le pridno dopisujemo v »Naš dom«, da bo kaj za urednika, pa tudi kaj za koš. Saj ravno gospoda urednika najbolj veseli, če prihaja veliko pisem k njemu, a bolj pa še ga boste razveselili z novimi naročniki, katerih nikar ne pozabite pridobivati, ker čim več nas bo, tem lepši in prijetnejši bo naš list in več bomo v njem našli koristnega. Gotovo vas mika zvedeti, koliko je tukaj v naši fari izvodov »Našega doma«. Sedaj ko to pišem, in kolikor mi je znano, ga je okrog 130 izvodov, zelo hvalevredno je zlasti to, da so se na njega naročili skoraj vsi tržani, trgovci in gostilni-

čarji, kakor: gg. Blass, Štumberger, Žerak in ga. Reicher. S tem so tudi svojim uslužbencem pripomogli do srčnega razvedrila, ker bodo v prostem času lahko kaj plemenitega čitali, ali se ukvarjali z ugankami. Toda za danes moram končati, ker mi je začelo preveč pero nagajati, a po drugo poslati je prepozno, bo pa spet drugič več, če bo kaj posebnega tukaj. Vsa slovenska dekleta in fante, ja — pa tudi gospoda urednika, gđc. Marico Štupco in druge najlepše pozdravlja — Jožefa iz Haloz. (Bodi prisrčna hvala naši vneti prijateljici! Kajti sporočiti vam moram, da je tudi Jožefa iz Haloz nabrala petdeset novih naročnikov in denar že odposlala; razen tega je naročila še petdeset izvodov, ki jih mesečno razprodaja. Sto izvodov torej! O, če bi bilo le sto takih deklet! Dekleta, taki zgledi naj vas vlečejo! — Ur.)

Veržej. Evo Vam, gospod urednik, dam naznanje, da sem razpečala vseh 35 »Naših domov« v našem Veržēju; nekaj si ga je samih naročilo, skupaj je 39 novih naročnikov, štirje izvodi so že prej romali v Veržej. Iz tega vidite, da pri nas ne spimo, se pridno gibljejo, tudi Slov. Gospodarja bo okrog 60. Pa je tudi veselo v našem Veržēju, le ko bi videli našo mladino, kako se uri v telovadbi; to so naše Orlice in Orličiči. Začrtali smo si pot, po kateri hočemo pogumno in neustrašeno hoditi naprej po poti krščanskega življenja. Naša Dekliška zveza kakor naša dekliška Marijina družba in pa Orlišтво, deluje skupno z združenimi močmi. Sedaj, ko si se udomačil »Naš dom« tukaj pri nas, bomo kaj radi prebirali tvoje vrstice, da se še bolje spoznamo in drugo leto, dal ljubi Bog, da bi še enkrat toliko na novo priromalo N. d. med nas; to bi bilo veselje, gotovo bi se tudi Vi, gospod urednik, tega veselili, kajne, tudi pohvalili bi nas. (Že letos ste vredni hvale! — Ur.) Kaj pa drugod, ali se mladenke pridno gibljete; kaj pa delate križevske mladenke, tudi k vam gotovo roma »Naš dom«, saj je tako prikupljiv, da bi ga morala pač vsaka mladenka z veseljem prebirati, ker malo pokramljamo, se navdušujemo za nadaljnjo delovanje v naših mladinskih organizacijah, da je res veselje. Ako mi bodejo dali g. urednik prostorček v N. d. za teh par vrstic, vas pozdravljam vse bralke in bralce »Našega doma« širne naše mile Slovenije. Bog vas živi! Na veselo svidenje. — Francka P.

Sv. Jurij ob ščavnici. Dragi »Naš dom«! Da ne boš mislil, da me jurjevške Orlice spimo, ti poročam, da smo imele v nedeljo, dne 8. januarja sestanek. Zapele smo nekaj narodnih pesmic. Nato so naše vrle mladenke pri božičnem drevesu pokazale lepe vaje: sveta noč. Dalje je bila deklamacija. Potem so nas č. g. iz salezijanskega zavoda učili, kako naj deklamiramo. Par mičnih komadov na gramofonu nam je naredilo kratek čas. Sestanek smo zaključili s prelepo pesmico: Gor čez izaro. Vsem čitateljem »Našega doma« kličem: Bog živi! — s. Rezika.

Julika iz Loč. Dragi Naš dom, kako sem Te bila vesela, ravno na sveto noč mi ga je prinesel brat s pošte. Takoj po storjenem delu sem segla po njem in ga čitala domačim. Hitro nam je potekal čas, treba je bilo k polnočnicam. Na sveti dan sem nadaljevala čitanje, seveda sem imela tudi kuhalnico v rokah, a se mi je tako priljubilo, da sem ga morala popolnoma prečitati. Veseli me, da so se loška dekleta zdramila iz zimskega spanja, ker je bil skrajni čas. Saj lansko leto je priromalo na loško pošto samo par Naših domov, pa kakor sem čitala v Slov. Gospodarju, se bode letos list močno razširil. Zatorej, dragi Naš dom, le prinašaj nam ljubkih vrstic, za kar Ti bodemo bralci hvaležni. Obenem naročam Naš dom sestrici v Laško in sestrici na Sušak, naj ga tudi oni dve čitate, saj dokler sta bili doma, sta ga z največjim veseljem čitali. Milijonček pozdravov vsem bralcem in bralkam Našega doma — Julika iz Loč.

Rajhenburg. Naša Dekliška zveza je dne 16. oktobra z vso slovesnostjo obhajala posvetitve presv. Srcu Jezusovemu. Posvetitvi je sledila ljubka igra »Junakinja presv. Srca«, ki je mnogim izvalila solze iz oči. Dne 30. oktobra smo imeli Slomškovo proslavo. Spored je bil sledeči: 1. Pozdravni govor č. g. voditelja Jakoba Zidanskega. 2. Polklonitev Slomšku. Okrasili smo na odru Slomškovo sliko. Ob njej so nastopili zastopniki izobraževalnega društva, odborniki orlovskega odseka in odbornice DZ v narodnih nošah s svojo družbeno zastavo. 3. Članice DZ so igrale »Junaške Blejke« v zadovoljnost vseh. 4. Nastop Orla. 5. Živa slika. Od danes je naša dvorana Slomškov dom, v katerem se rade zbiramo. Da res napredujemo, priča 10 tedenski gospodinjski tečaj. Vršil se je od 1. oktobra do 18. decembra, s pomočjo č. g. voditelja Jakoba Zidanskega, ki je tečaj ves čas gmotno in dejansko podpiral. Najlepša mu hvala! Tečaj je obiskovalo 20 gojenk. Dnevi, ki smo jih preživele skupaj, nam ostanejo v neizbrisnem spominu. Koliko lepih in koristnih naukov za vse življenje. Da je tečaj dosegel res pravi namen, se imamo za hvaležni bližji ge. voditeljici tečaja Minki Odlasek in dobri gđc. Slavi Rogl, ki sta z veliko spretnostjo in požrtvovalnostjo poučevali gojenke. Iskrena jima hvala. Trud, ki sta ga imeli z nami, naj jima poplača zavest, da sta vzgójili zopet nekaj poštenih slovenskih

gospodinj, Razstava ob koncu tečaja je pokazala, kaj zmore čvrsta in trdna volja. Dobro uspel gospodinjski tečaj nas je še bolj utrdil v ljubezni do DZ, kajti dobro se zavedamo, da brez nje ne bi dosegle prepotrebne gospodinjskega pouka. — Tajnica.

Sv. Jurij ob ščavnici. Veseli me, da je moj dopis našel odmev pri Prlekij. Eden se je zbudil celo v Zagrebu. Malo je sicer potegnil čez nas Orlice; no, pa vsaj grajal nas ni. Mogoče še le ima strah pred (kaker se je izrazil) temi pticami. Želim, da bi požar, ki sem ga zanetila, mogočno zagorel, saj je ta požar mladih za vse dobro vnetih src. Kako prijetno bi bilo, ko bi se vsa mladina slovenska zbrala pod okriljem »Našega doma«! Kako prisrčno bi se razgovarjali pod lipo in v dekliskem vrtcu. Saj nas je že veliko, druge pa še moramo pridobiti. To bodi naša naloga. Ker je že Prlek iz Zagreba precej opisal delovanje mladine pri Sv. Juriju, ostane meni le par besed. Zdaj, ko so pritisnili mrzli dnevi, bi si mogoče kdo mislil, da smo tudi me Orlice pobeignile za toplo peč. Pa naša živahna dekliska narava ne klone tudi pred najhujšo zimo. Članice imamo vsako nedeljo pred večernico telovadbo, h kateri nas hodi 22. Učimo se z vso vnemo, saj nas k temu podžiga upanje, da nastopimo 1. julija v Stadionu. Mladdenke imajo telovadbo pred pozno sv. mašo. Mesečno imamo sestanke, na katerih deklamiramo, pojemo in imamo predavanja o gospodinjstvu in izobrazbi. Večkrat nam č. g. duh. voditelj povejo kaj zanimivega in poučnega. Naš krožek goji dobre pevke in igralke na društvenem odru. Večina Orlic je včlanjena pri bralnem društvu, kar kaže, da so dobre knjige naše zveste prijateljice. Vendar najljubši knjigi sta nam »Vigred« in »Naš dom«. V »Našem domu« pridno rešujemo uganke, ki so gotovo nedolžna in ob enem še poučna zabava. V poletnih mesecih pa se vsa orlovska družina rada udeležuje orlovskih prireditvev v našem okrožju. Neki hudomušnej je celo rekel, da Jurjevčanov nikjer ne zmanjka. Dokler se bo mladina zabavala na takih prireditvah, bo srečna. Prav nič ne bo silila na razne »plesne venčke«, ki so grobokopi mladine. Bog živi! kliče Terezinka. (Zadnjega dopisa nisem dobil. — Ur.)

Prihova. Dopis v zadnji številki »Našega doma« nas je presenetil, ker smo mislili, da iz naše župnije, ki je že po svoji legi bolj osamljena, si pač nihče ne upa stopiti na dan in širšemu svetu razodeti svojih razmer. Namreč zato, ker med našimi fanti in dekletki vlada še vedno precejšen strah pred uredniškim košem. Predstavljajo si ga bajno velikega. Ali v dokaz, da ne spimo, temveč čeravno bolj tiho, vendar stalno napredujemo, naj povem, da tudi naročnikov »Našega doma« ne moremo več na prste prešteti, ker 30 prstov, kakor imamo sedaj pri nas naročnikov, menda pač nihče nima. Naša mladina je preveč nežno čuteča, da ne bi prispevala vsaj malo krpico za oblekco našega edinega »otroka« (kot je g. ur. ob neki priliki imenoval N. d.) ki nam vsak mesec prinaša toliko lepih in poučnih stvari. Gospodu uredniku pa obljubljam, da bomo še nadalje po vsej moči delovali, da naš edini pravi prijatelj dobi še večje število naročnikov, vsaj je že sam na sebi tako priljuden, ljubeznen in domač, vrhu tega pa še nosi tako prikupljivo zunanost. Treba ga je samo v roke vzeti in smo že prijatelji. Obenem pa še prosimo g. urednika, da naj zatakne žrelo »zmaju košu«, kadar bode prejel dopise iz naše župnije, ker sicer bode upadel pogum našim dopisnikom. — Druga Prihovljanka. (Kdo bi verjel, da je toliko bistrih Prihovljank! Doslej ni bilo nič glasu s Prihove, tako da še vedeli nismo prav, kje je. Dekleta, katera nam bo nakratko predstavila Vaš kraj? — Ur.)

Iz Prlekije. V predzadnji številki lanskega letnika »N. d.« sem čitala dopis Ivana Plohna iz Boke Kotorske. Hotela sem mu odgovoriti takoj, pa sem mislila, da se bo že znašel kdo sposobnejši od mene. Oglasilo se jih je sicer nekaj, a iz naše lepe Miklavževske ter sosedne Svetinjske fare nihče. Kako se bodo po oglasili, ko nimajo »N. d.« naročenega, ga niti ne čitajo in se zanj sploh ne zanimajo ter za ta Ivanov dopis niti ne vejo. Ti fantje znajo pač vse kaj drugega nepotrebne, ne znajo pa katoliško-prosvetnih listov brati. Je še pa tudi v teh farah pridnih in poštenih fantov in deklet, pa tudi tem še nisi poznan, ti dragi »N. d.«. Zato sem sedaj jaz razprodala par izvodov tega tako koristnega lista med naše ljudi, da se seznanijo s koristnim in poučnim berilom ter se bodo kratkočasili z ugankami, če jih bodo zanimale. Pisal si Ivan, kaj delamo fantje in dekleta v Prlekiji. Sedaj v zimi ni posebnega dela, nekateri rigolajo za nove vino-graduate, spravljajo drva, kolikor se da, luščijo bučnice, koruzo in fižol. Čitamo lepe knjige in rešujemo uganke. Zbudite se toraj, prleški fantje in dekleta, naročite si krasen list »Naš dom« in odgovarjajte radovednemu Ivanu v Boko Kotorsko! Srčen pozdrav vsem čitateljem »N. d.« pošilja — prleško dekle iz Plešivice.

Spomin na dekliski tečaj v Celju, dne 27. decembra 1927. Vedno znova mi romajo misli nazaj v oni dan, ko nas je bilo zbranih lepo število deklet v telovadnici čč. šolskih sester v Celju, kjer je bil ta dan prirejen dekliski tečaj. Ko se je dan že nagibal k za-

tonu, smo hitele na kolodvor, ker vlak ni računal z našimi željami, ampak odhajal ob določeni uri; odpeljale smo se proti domu, enake v mišljenju, namreč, da nam je dan minil kot ena ura. Ni menda deklice, ki se je udeležila tečaja, da se ne bi z veseljem spominjala tega dne in da se ne bi čutila hvaležne blagi gđc. Mariji Štupci, predsednici osred. odbora DZ, in častivrednim gospodom govornikom za njih trud in požrtvovalnost. Kako se jim hočemo zahvaliti, ker smo kmetska dekleta okorne v govorjenju? Bolj ko z vsakimi besedami, se bomo skazale hvaležne s tem, če upoštevamo njih nauke, ki jih bomo v življenju tako neizogibno potrebovale. Kar je vojak v vojski brez pravega orožja, to so dekleta v življenju brez višje duševne naobrazbe. To vedo naši dobri voditelji, zato nam v svojih govorih podajajo toliko krasnih nauk; nikar jih ne prezrimo! Dekleta! Oborožimo se z orožjem ponižnosti, potrpežljivosti in čistosti, kajti zemeljsko življenje je neprestan boj. Slušajmo nauke in lahko bomo ob koncu tega boja zaklicale tudi me: »Dobro smo se vojskovali!« Vsem, ki so pripomogli, da se je tečaj priredil, izrekam na tem mestu z drugimi tukajšnjimi dekleti, iskreno: Bog plačaj —

Dekle od Sv. Jederti.

Prihova. Oglasila se je draga sestra iz Prihove v zadnji številki »Našega doma«. Prav je! Le naj še piše večkrat kaj pametnega. Piše, da se je začelo svitati v glavah naših deklet. Dobro, da se svita. Ali pa ve dekle iz Prihove, zakaj je bolj mrtvo življenje pri mladini? Nima ognjišča, kjer bi se ogrevala, po domače rečeno, nima Društvenega doma, kjer bi se zbirala. Pred par leti se je govorilo, da se bo postavil Društveni dom. Menda je ta misel zaspala. Naj skusi dekle s Prihove podregati to zadevo v svojem okolišu, jaz bom pa v svojem delala. Poskusimo me v tir spraviti zidanje Društvenega doma. Potem se bomo vsako nedeljo zbirale in navduševale za dobro stvar. Torej, dekle s Prihove, le hitro na delo, zbiraj tovarišice, ki bi bile voljne delati za zgradbo Društvenega doma na Prihovi. Do tačas še pa kaj odgovori.

MLADA GOSPODINJA.

Kako pripravljamo zelenjad v kuhinji, da ohranimo dopolnila in rudninske snovi. Numešten s stališča pravilne prehrane je v naših krajih običajen način pripravljanja zelenjadi. Zelenjad navadno kuhamo, odlijemo vodo in jo večkrat še poplahnemo, potem pa jo denemo v omako iz prežgane moke in vode. Pod vplivom vročine narahljane stanične zelenjave pri kuhanju počijo in izlijejo sok v vodo, v kateri se mehčajo. Istočasno uluži voda tudi za prehrano silno važne rudninske snovi zelenjadi. Te snovi nahajamo torej v vodi in to odlijemo v najboljšem slučaju v pominje, za jed nam pa ostane prazna staničina, ki nima drugega pomena, kot da nam napolni želodec. Ni čuda, če se pojavi pogosto, zlasti ob času, ko ni na razpolago zelene solate, neka medlost in nezazpolženje, ki jemlje veselje do dela, in ni drugega kot posledica nepravilne prehrane. Zato mora skrbeti kuharica, da ostanejo te snovi v hrani in jih pridržimo s pravilno pripravo. Zelenjad kuhamo hitro in v odprti posodi, da more para neovirano odhajati iz posode. Para odtegne namreč zelenjadi one ostrodišeče hlapove, radi katerih odliva kuharica vodo iz zelenjave.

Nekatere vrste zelenjadi, n. pr. zelje, ohrovt, so boljši, če jih parimo. Za kuhanje pripravljeno zelenjad denemo v lonec, kjer smo razgrelji mast, za zabelo določeno, in prikljemo nekaj vode. Para, ki se pri tem v obilni meri tvori, mehča zelenjad in se je nekaj končno zgoščuje v vodo na pokrovu lonca. Tako nabrano vodo večkrat previdno otrešimo, ker vsebuje v veliki meri ostrodišeče hlapove, ki so nam pri zelenjadi neprijetni. Zelenjad, ki smo jo zalili z vodo, v kateri se je kuhala, ohrani tudi svoj značilni okus, ki marsikomu ni všeč, na katerega se pa v kratkem času privadimo, posebno, če upoštevamo, kako nezmiselno ravnamo, če mečemo najdragocenejše snovi zelenjadi vstran in si polnimo prebavila s prazno staničnino. Postne juhe kuhamo vedno v vodi, v kateri smo skuhali liste in korenje razne zelenjadi. Uživajmo sveže sadje in skrbimo, da imamo čez zimo dovolj sveže solate, bodisi v obliki endivije ali zeljnatih glav.

Korenje, peso, repo, ki smo jo odločili za živila, ohranimo do pozne pomladi sveže v zemlji. Izgrebimo 40—50 cm globoko jamo in jo obložimo v varstvo proti mišim s smrekovimi vejami. V to nasujemo odbrano korenjstvo in ga pokrijmo s smrečjem in zemljo, da ne more do njega zmrzal. V zemlji ohranimo korenjstvo sveže, med tem ko nam v kleti vene, gnije ali postane puhlo.

Jabolka ohranimo dolgo, če jih — posamezno zavita v papir — vložimo v zaboj. Na dno in med posamezne plasti nasujemo zdrobljene šote ali suhega, čistega peska. Z enako tvarino jih pokrijmo tudi na vrhu. Tako pripravljene in zabite zaboje hranimo na hladnem, suhem prostoru do pomladi.

ROPARSKI POGLAVAR.

(Povest. Po Jos. Eckerskornu. Z dovoljenjem »Missionsdruckerei, Kaldenkirchen, Rhld.«)

Žalosten konec vesele zabave.

Proti večeru je prišla ladja v mesto Akapulko. Na gospo Paledro je čakal mož z vozom. Džon Zagorec si ni mogel pomagati in je moral z njo; njen mož pa je bil z gostom tudi zadovoljen. Ko so brzeli z lahkim kolesljem skozi mesto, je klopotal Paledrin jezik kakor klopotec; kar sape ji je primanjkovalo, toliko je pripovedovala možu o potovanju.

»Joj!« je zajavkala. »Nekaj sem pozabila. Onega Indijanca nisem povabila.«

»Indijanca?« je menil zaničljivo Paledrin mož.

»Nu, kaj pa? Saj nič ne de, četudi je le reven Indijanec. Prijatelj tega gospoda Zagorca je; vožnjo mu je plačal. Če pa je prijatelj tega gospoda, je tudi naš prijatelj. Tako je!« je skoraj jezno povedala Paledra. Mož pa je molčal.

No, Zagorec je zdaj vedel, da pri Paledrovih žena hlače nosi. Mislil je na njeno nečakinjo, ki mu jo hoče gospa Paledra usiliti: prav gotovo imata obe enake »lepe« lastnosti in namazane jezike.

»Z Mojadam Indijancem sem se dogovoril, da se bova sešla v gorovju nad Vašo hišo«, je rekel Džon.

»Kje pa je ostal grbavi Robo?« je vprašala Paledra.

»Ne vem. Vem le, da se je v Akapulki izgubil z ladje.«

»Čuvajte se ga! Bala sem se ga. Vi ne veste, kako divje je gledal za Vami, odkar ste ga oklofutali.«

Koleselj je švignil za ovinek in drdral po bregu navzgor. Cesta je šla med polji, ki so bila nasejana s tobakom. Tu-

Grbavi Robo mu je porinil
nož med rebra . . .

patam so srečali kakega jezdeca v bogatem meksikanskem oblačilu. Vmes so prihajali rjavordeči Indijanci, odeti v umazane cape. Ob cesti je čepela Indijanka in skrbno preiskovala glavo in črne lase svojega otroka.

Zadaj na samem je stal pod gorami ponosni dvorec družine Paledro. Zaspan sluga je stal pri vratih, da sprejme gospodo. Ko bi mu zaspane oči ne bile tako krmizljave, bi bil moral videti, kako se je plazil potuhnjen grbavec za grmovjem. To je bil Robo. Tekel je za vozom, da bi vedel, kje je Paledrina hiša, kjer bo nocoj zbrana gospoda iz Akapulke in gospe z bogatimi biseri — kot je pravila Paledra Zagorcu na ladji. He, biseri! To bo nocoj še bogat plen . . .

Ko je nad mestom zadremal večer, je bilo pri Paledrovih veselo. V krasni dvorani so bili zbrani na veselici najbogatejši gospodje in gospe iz okolice. Jedli in pili so, kadili in muzicirali in plesali. Džon Zagorec je se-

del za klavir in igral. Gostje so mu ploskali, Paledra pa je žarela od ponosa, da je ujela takega tiča.

Debeli mestni pisar Zoni je pripovedoval strahovite zgodbe o roparskem poglavarju Risu. Njegove roparje so bojda že videli v bližini mesta. Kjer je kaka hiša na samem, jo oropajo. Neka stara žena se je zaklinjala, da je videla, kako je Ris nesel bogatega žida po zraku; Ris ima resničnega hudiča v sebi.

Vse je zazijalo v debelega Zonija, da je bilo čisto tiho. Le Džon je mirno kadil cigaro in zagodrnjal: »Strahopetci!«

Ure so tekle, tudi vino je teklo in nalivalo korajžo. Ko je bilo vse v najboljši volji in je gospa Paledra za trenutek odšla v kuhinjo, jo je Zagorec pobrisal, ne da bi bil komu rekel »lahko noč«. Gospa Paledra mu je malo prej zopet začela tvesti o svoji nečakinji, tako da se ni znal drugače ubraniti, kot da ubeži.

Zunaj je bila jasna noč. Mahnil jo je po jarku navkreber. Ko je zavil po globači, ga je objela črna tema, da se je komaj pretipal do jase. Legel je pod drevo, da bi zaspal. Oddahnil si je. Koliko lepše se mu je zdelo tu pod božjim nebom kot spodaj v klepetavi družbi! Tako kje pod drevsom spi nocoj tudi Indijanec Mojado. Se bosta že spet našla, saj imata isto pot.

Nekje so zalajali psi; potem je bilo spet tiho. Zvezda se je utrnila in

padla v morje. Oči so se mu zaprle in Zagorec je zaspal v nemirnem snu.

Spodaj pri Paledrovih so hitro pogrešili Zagorca. Iskali so ga, ker bi bili radi, da bi jim bil za ples zaigral na klavir. Ko ga niso našli, je Paledra vzdihnila pri sebi: »Taki so moški! Pa le čakaj, ti svojeglavni Hrvat! Ko te bom z nečakinjo zvezala, te bom že kaznovala. Zdaj ti ne bom rekla nič, toda potem.« Te misli so jo pomirile, posebno še, ker je bila prepričana, da bo Zagorec drugi dan spet prišel.

Vino je teklo in ure so tekle mimo polnoči. Tudi hlapci so se napili in obležali po dvorišču. Niso več videli, kako so prilezle črne sence kakor strahovi in obkolili hišo. Niso več videli, kako so lezli roparji čez zidove. Eno minuto potem so bili hlapci zvezani, usta so jim zamašili s cunjami. Le eden se je branil in klatil s pestmi po roparjih. Grbavi Robo mu je porinil nož med rebra, da se je opotekel in brez glasu izdihnil.

Robo je bil voditelj. Še prej, kot ga je kapitan nagnal z ladje, je bil dogovorjen s tovariši, ki so bili vsi iz Risove čete, da se bodo v Akapulki dobili. Robo je bil eden glavnih roparjev Risove tolpe in je bil na ladji le radi tega vdinjan, da bi izvohal kak plen. Ko je čul Paledro, ki je na ladji klepetala o biserih bogate družbe, se je odločil za nocojšnji obisk.

Veseli gospodje in gospe v dvorani niso slutili, kaj se jim pred vrati godi. Grozen strah jih je prevzel, ko so roparji nenadoma vdrli in naperili vanje puške in pištole. Robo je stopil pred nje in dejal z zaničljivo vljudnostjo:

Grozen strah jih je prevzel, ko so roparji vdrli . . .

»Gospodje in gospe! Oprostite, če smo se kar sami povabili v Vašo častito družbo! Prosim, da ste prav vljudni in tihi, kajti mi smo tega vajeni. Kdor se bi upiral, ga zakoljemo. Da ne zaidete v skušnjavo in nevarnost, Vas bomo zvezali in Vam zamašili usta. Tudi Vas bomo olajšali za Vaše dragocenosti in Vaš denar, da Vam ne bo treba teh drobnarij pri sebi vlačiti; upam, da nam boste hvaležni zato. Da bomo imeli mir pri delu, smo okrog hiše postavili straže. Le pogledjte skozi okno!«

Gostje so bili blede ko smrt. Res so se ozrli in videli, kako se skozi vsako okno režita po dva razbojnika z namerjenimi puškami.

Komaj nekaj minut je trajalo, ko so že ležali vsi zvezani po tleh in imeli usta zamašena. Paledri so vtaknili v usta neko umazano, veliko ruto. Kako strašno ji je bilo, ko je morala nemo gledati, kako so obirali goste, premetavali omare in letali po sobah ter odnašali vse dragocenosti! Videla je, kako je ostudni Robo nekoga iskal in se ves divjji vrnil v dvorano, češ, da tistega »nekoga« ni našel. Džona Zagorca je hotel, da se mu maščuje za klofute na ladji; pa ga ni bilo.

Pol ure je trajalo vse in roparji so izginili. V dvorani, kjer je malo prej bučalo veselje, so ležali zvezani gostje in se zaman trudili, da izpljuvajo zamaške iz ust.

* * *

Zagorc se je pod drevesom nekaj hudega sanjalo. V sanjah je bila Paledrina nečakinja njegova žena. Sedel je za mizo in čakal na kosilo. Žena mu je prinesla juho. Ko jo je zajel, so priskakale iz skleda same grde žabe. Zraven je čul regljanje ženino in se — zbudil.

Hitro se je domislil, kje leži. Toda — kaj je bilo to? Spodaj po jarku so prihajali glasovi. Splazil se je na rob in videl v temi trop moških. Brez orožja je skočil pred nje in zažrmel:

»Stojte!«

Tedaj je uvidel, da je napravil neumnost. Kaj bo on sam — brez orožja — proti tolikim! Debel kamen je priletel in ga zadel v glavo. Kri ga je oblila, potem se je zgrudil kakor mrtev. Robo se je sklonil nadenj in se zadovoljno smejal:

»Dober je! Ta ne bo več vstal.«

Brcnil ga je z noge in šel za drugimi v gore.

* * *

Ko so zvezde na nebu zbledele, je prišel mimo dvorca Indijanec Mojado. Vedel je, da je njegov dobrotnik Zagorec tukaj gost. Čakal ga je, da bosta zjutraj odšla v gore, proti »Hudičevemu gnezdu«. Vlegel se je ob zidano ograjo in čakal; v srcu mu je bilo polno hvaležnosti za Zagorca; življenje bi bil dal zanj.

Debel kamen ga je zadel v glavo.

Tedaj — čuj! Nekaj je zaječalo. Kakor mačka je prežal. Zopet je zaječalo! Da, to je bilo onstran zidu, na dvorišču. Skočil je neslišno čez zid. Vsa okna so bila temna. Z mačjimi očmi je spoznal mrtveca na tleh. Tedaj se mu je zasvitalo: tu se je zgodil zločin! Za hip se je ustrašil, potem se je plazil po dvorišču in našel zvezane hlapce. Vrvi so se jim zajedle v meso, da so bili kakor hromi. Razrezal jim je vezi, toda od oslabelosti niso mogli priti takoj k sebi. Pustil jih je še v hišo. Temna slutnja ga je objela: to so bili Risovi roparji! Kaj je z njegovim dobrotnikom? Za božjo voljo! Morda so Zagorca ubili? Prišel je v dvorano. V temi se je spotaknil nad človekom, da je zastokal. Sklonil se je, pretipal do glave in izvlekel cunjo iz ujetnikovih ust. Ta je zakričal in rekel:

»Jaz sem mestni pisar Zoni. Roparji so napadli to hišo. Kdo si ti? Sicer pa je vseeno; kdorkoli si, pomagaj nam! Napravi luč! Mnogo nas je po tleh.«

»Kje bom dobil vžigalice?«

»V mojem žepu so. Hitro! Vrvi me grizejo v meso.«

Mojada je prižgal luč in zagledal polno moških in žensk, ki so ležali z zamašenimi usti in zvezanimi rokami in nogami po tleh. Prerezal jim je vezi, toda reveži so bili kakor brez moči; ženske so omedlevale. Najbolj pri sebi je bil še Zoni, ki sicer tudi še ni mogel vstati, vendar je govoril:

»Kdo si, rešitelj naš?«

»Mojado, poglavar Majev.«

»Kako pa si prišel sem?«

»Iščem belega lovca, ki je bil tu povabljen.«

»Ah, gospoda Zagorca misliš!«

»Prosim Vas, kje je?«

»Zakaj vprašuješ?«

»Moj dobrotnik je in obljubil sem mu, da ga bom danes spremljal v gore.«

»Škoda! Ni ga tu! Svoje stvari je pustil sicer tu; njega pa ni.«

Mojado se je zamislil in se takoj odločil: »Iskal ga bom in našel.«

»Čakaj!« je zavpil za njim Zoni in skušal vstati. »Prosim te, pojdi dol v mesto na policijo in obvesti oblasti, da nam pridejo na pomoč. Zdravnika naj vzamejo s seboj! Ali veš, kje so orožniki? V Pristaniški ulici. Tam trkaj! Vrata ti bo odprli okence. Toda prosim te, govori tiho z njim!«

»Zakaj tiho?« se je čudil Indijanec. »Če bom tiho govoril, me ne bodo slišali.«

»Dragi prijatelj, ti tega ne razumeš! V isti hiši je v prvem nadstropju moje stanovanje. Tam spi moja žena Urša. Veš — no, ne morem ti povedati! Veš, moja Urša se bi zbudila, ustrašila — potem pa je tako-le malo huda . . . Toda pojdi! Hitro!« Zoni si je drgnil roke in noge.

Mojado je tekel v mesto in trkal na hišo, kjer je bila policija. Okence

Čof! je Urša ulila vrč vode . . .

se pa ni odprlo, vratarja ni bilo, tako da je začel z vso močjo trkati; na Uršo ni mislil. Zdajci se je odprlo okno v prvem nadstropju; Mojado je zagledal odurno žensko glavo, zavito v belo ruto. Hotel ji je nekaj zaklicati, toda ni prišel do besede. Urša je zapiskala in zahreščala:

»Ti lump! Potepuh! Prasec ti svinjski! Kod se potepaš? Ali so te vrgli iz gostilne? Pijanec pijani! Jaz pa čakam in čakam! Le pridi gor! Ti bom z metlo razsvetila pijano glavo!«

Čof! je Urša ulila vrč vode na ubogega Indijanca, ki ni razumel nič, le v žensko je začudeno zijal. Urša je morala biti že zelo vajena, kajti vode ni ulila mimo, temveč vsa je stekla po Indijancu. Urša je zaloputnila okno, Mojado pa si je stepal vodo z obleke in iz gostih las.

No, zdaj šele je spoznal Uršin namen. Zdaj je tudi razumel, zakaj ga je Zoni svaril. Zasmeljati se je moral in pomiloval je debelega Zonija.

Medtem se je spodaj okence odprlo in nočni stražnik je zaspano pokukal skozi lino. Indijanec mu je komaj dopovedal, kaj se je zgodilo.

»Ka - ka - ka - a - aj?« se je preplašil stražnik, ko je slednjič razumel. Sveča mu je padla iz rok, pritekel je na cesto in še enkrat vprašal Indijanca: »Ali res?« »potem je letel po ulici in vpil: »Risovi roparji!«

Policija in orožniki so se takoj napravili na pot, da bi roparje zasledovali. Bili so pri tem zelo previdni in se v nevarnosti niso podajali; zato nikogar ulovili niso. Ko so pogledali malo nad Paledrinim dvorcem v gore, so se junaško vrnili.

Mojado pa je hitel mimo dvorca v gore. Nekaj mu je pri srcu govorilo, da je Zagorec potreben pomoči. Mlado jutro je gorelo, le v jarku, po katerem je tekel, so bile še sence. Tedaj je obstal pri nekem grmu. Na tleh je ležal mož, iz glave mu je curljala kri, zraven njega je ležal velik kamen. Mojado je takoj spoznal, kaj se je zgodilo. Z roko je segel Zagorcu na srce: hvala Bogu, še je bilo! Naglo je poiskal zdravnih zelišč, stiskal jih, da je kapljalo v Zagorčevo rano. Položil je nanjo zeli, si odtrgal krpo od obleke in obvezal Zagorčevo glavo.

Toda zdaj! Kam naj spravi ranjenca, da mu bodo postregli? Kakor da je razumel, je odprl Zagorec oči in rekel s slabotnim glasom: »Ne — dol — ne — ne — Paledrin — дворец —!«

Indijanec je razumel. Sklonil se je ranjencu na uho: »Gospod, kako se veselim, da sem te našel! Stregel ti bom. V nekaj dneh boš zdrav.«

»Ne — ne — dol —!« je šepetal Zagorec.

»Če boš zadovoljen v ubogi indijanski koči! V bližnji gori biva moj prijatelj. Včeraj sem bil njegov gost. Njegova žena ti bo stregla kakor sinu; tudi jaz ostanem pri tebi.«

Zagorec je hvaležno stisnil Indijančevo roko. Ta ga je dvignil previdno kakor spečega otroka in ga odnesel v indijansko bajto.

Dobra starka Indijanka mu je stregla z vso ljubeznijo; kljub temu sta minila dva tedna, da je okreval in sta mogla z Mojadom dalje proti »Hudičevem gnezdu«. Zagorec ni šel več dol v Paledrin dvorec; po njegove stvari je odšel Mojado. Ko mu jih je prinesel, je pripovedoval, kako užaljena je bila gospa Paledra, da ne more govoriti z Zagorcem. O svoji nečakinji je pripovedovala in da se bosta že še srečala; tedaj ji ne uide in — njena nečakinja Blanka mora postati Zagorčeva žena.

»Norica!« se je zasmeljal Zagorec.

Zdaj je Mojado vedel, zakaj Zagorec ni hotel v Paledrin dvorec.

»Hudičevo gnezdo.«

Nad Akapulko se začne svet dvigati. Bogata polja so ob cestah; sladkor in bombaž rodijo, vmes zorijo zlate pomaranče. Višje v gorah so ogromni gozdovi, nad njimi se bočijo skale, kakor da bi se hotele upreti v nebo.

Tod gre pot v Sučo, majčkeno mestece v gorah. Nad mestecem, ki čepi kakor orlovsko gnezdo v planini, se vzpenjajo divji, skalnati vrhovi čisto gor v oblake. Tam gor na vrhu je starodavno poslopje, podobno trdnjavi; ljudje mu pravijo: Hudičevo gnezdo. Kadar se Sučanec ozre gor, se prekriža in po hrbtu ga oblije mrzel strah. Tam gor kraljuje roparska četa poglavarja Risa. Svoje ime ima Ris radi divjosti. Pravijo, da mu služi sam vrag, ker imata tako pogodbo; kdorkoli se približa Risu, ohromi in se ne more več ganiti. Nihče ne ve, odkod je Ris in kakšno je njegovo pravo ime. Če bi v Suču kdo popraševal za tem, mu bodo rekli: »Pojdi k njemu in mu reci, da ti naj krstni list pokaže!« Le malokdo je Risa že videl. Pravijo, da minejo meseci, ko ga ni v »Hudičevem gnezdu«. S svojim zvestim Kidom hodi bogve kje okoli. Med tem kraljujejo v »Hudičevem gnezdu« njegovi pomagači. Prvi za Risom je Coro, ki ima eno oko izbito; Coro je izmed vseh najbolj krvoloč. Potem grbavi Robo, ki potuje in se vdinja celo kot mornar, da bi zvohal kak nov plen. Med prvimi so tudi Lobo, divji volk; Oso, Toro in še drugi. Tu niso le Meksikanci, temveč tudi zločinci iz Severne Amerike, ki rabelj že davno čaka na njihove glave.

Meksikanske oblasti so preslabe, da bi iztrebile to roparsko druhal. Včasih pošljejo četo orožnikov, ki zleze kake pol ure nad Sučo, strelja malo po zraku in se zopet vrača.

Kdor ve, kaj je na stvari, se smeji. Tisti vejo, da oblast sploh nima namena, da bi Risu kaj storila. Sovražniki Cerkve, kakor oni advokat Piro, potrebujejo Risa in njegove roparje; saj so jim že marsikaterega neljubega duhovnika ali meniha spravili s sveta. No, če napravijo roparji protikrščanskim oblastnikom take usluge, pa oblastniki tudi pustijo roparjem zločinski posel. So si bratci. Advokat Piro in roparski poglavar Ris sta člana istega protikatoliškega tajnega društva, ki se imenuje: »Dol s Kristusom!«

Tako si šepetajo na ušesa tisti, ki stvar poznajo, in se posmehujejo, če oblasti zopet pošljejo kako četo orožnikov nad roparje: saj je le pesek ljudem v oči.

Pravili so tudi, da se poglavar Ris ne peča z ropanjem, niti ne ve za razna grozodejstva svojih zločincev. Te reči vodijo in opravljajo njegovi namest-

Tam gor na vrhu je
»Hudičevo gnezdo.«

niki, med njimi Robo. Ris se ukvarja le z raznimi političnimi podjetji, o katerih njegovi roparji nimajo pravega pojma. Le to vejo, da dela njihov poglavar po tajnih navodilih vsemogočnih ljudi, ki hočejo Cerkev uničiti.

»Hudičevo gnezdo« ima debelo zidovje in majhna okenca. Pod streho so zatohle in temne kamre za ujetnike. Roparji so imeli le take ujetnike, za katere so pričakovali veliko odkupnino. Če so iz sorodnikov iztisnili denar, jim ujetnika kljub temu niso vrnili, temveč so ga odpeljali na rob skale ter pahnili v globočino, da si je razbil kosti in segnil v prepadu.

Za gospodinjjo je bila v »Hudičevem gnezdu« debela in nemarna zamorka Paza. Bila je tako umazana, kakor da se še svoj živ dan ni umivala. Toda roparjem je bila zvesta kakor pes; Coro ji je bil nad vse. Nekoč se je celo hrabro borila za nje; za spomin ji je ostala globoka brazgotina na čelu. Od takrat so jo roparji visoko častili in ji zaupali.

Paza ni bila hudobna. Ujetnikom je večkrat na skrivaj dala kak prigrizek, če je vedela, da od lakote umirajo. Pri tem pa jim je vestno naročala, naj ubogajo Cora in naj pišejo sorodnikom, da pošljejo denar za odkupnino. Nekoč je potožila Coru, da je že stara in težko opravlja vse delo. Ni minil teden, so ji pripeljali indijansko deklico, da bi ji bila za deklo. Od tedaj je bila Acena v »Hudičevem gnezdu«.

Prve dni se je jokala. Paza je bila ganjena in jo je tolažila kakor mati:

»Ne joči se, Cena, Cenica! Jaz sem kriva, da so te ugrabili in odpeljali. Coru sem pravila, da težko sama vse opravljam. Zato te je pripeljal. Coro je dober; tudi tebi je dober, ker sem ga prosila. Ne joči se! Kdor se joče, izgubi svojo lepoto in postane tanek. Če se boš pa smejala, boš tako okrogla in lepa, kakor sem jaz. Glej, saj ti dajem najboljše kose mesa; le pridna bodi, drugače se bo Coro razjezil in te bo nabil.«

Acena se je morala smehljati; presmešno je bilo njej, vitki srni, da je kakor sod okrogla in masna Paza verovala v svojo lepoto.

Indijanci sicer ne trpijo zamorcev; Acena pa dobre, neumne Paze ni mogla sovražiti. Nekega dne pa je zakričala, ko so pripeljali v »Hudičevo gnezdo ujetega frančiškana.

(Dalje bo sledilo.)

Pesem od Špitaliča.

*Špitalska cerkvica stoji,
v dolinici med gorami.
Ta kraj ljudem je dobro znan,
kjer bil je žički samostan.*

*Nekdaj so v njem redovniki
prav zvesto Bogu služili.
Sedaj so tam naseljeni,
graščinskih gozdov logarji.*

*Je cerkev bla postavljena
k časti svetga Janeza.
Razrušen zdaj je božji dom,
k daritvi več ne vabi zvon.*

*So bile tud kapelice,
v njih kipi božje matere.
Zdaj krog zidovja pustih lin,
košato raste bršljin.*

*Tu živijo kmetje, bajtarji,
duhovnik en, učitelji.
Naj pride bebec al gospod,
je vsakemu odprta poš.*

*Še novo zvoljeni župan,
bo v dobrem djanju spoštovan.
Slovenske matere sem sin,
pozdrav slovenski Vam zročim.*

Kmetški fant Tine.

TRAPISTOV JÜREK.

(Januš Golec — Maribor.)

(Konec.)

Ko sem odložil v kloštru koš s posodo, sta mi segla v roko oba sina in od tedaj sem bil pokopan za ta svet. Za pet ran božjih, jaz Vam ne morem razložiti vsega, kako je bilo z menoj, da bi postal iz lončarja Gubenška — menih trapist. Kaj cele ure in ure molitve, kaj posti, nezabeljena hrana, zgodnje vstajanje — najhujša muka zame šestdesetletnika je bil — dveletni molk!

Nad sto nas je bilo v klosterskem gradu; a človeški glas sem čul le pri molitvi ter pridigi; sicer pa samo neznosno kazanje s prsti. Skrajja sem še koga ogovoril, pa se je vsak hitro prekrižal ter odbežal od mene. Kadar nismo molili in nam niso pridigali, je bilo slišati po strašno dolgih hodnikih le peket sandal, sicer grobna tišina. Sam s seboj sem govoril, kadar sem se ogledal, da me nikdo ne opazuje. Sinova sem srečal večkrat, a sta se križala pred lastnim očetom in mi kazala s kazalcem preko ustnic, da naj molčim!

Res je, da me niso držali priklenjenega na verigi. Lahko bi bil pobegnil, odvracala me je zelo slabotnega ter rahlega zdravja. Reva bogomolna, z devetimi leti ga je skrila Bara med menihe in za teh otroških devet let življenja med svetom v Drenskem reburu je delal preostro pokoro. Kolikokrat sem si mislil, ko sem ga gledal v cerkvi od molitve ter pokore vsega prevzetega: Ta moj sin ne spada več na zemljo, ampak v nebesa! In veste, da je uslišal Bog moje molitve! Sin je zbolel in umrl. Njegov pogreb ni bila žalost; še celo veselje za mene! S sinovo preselitvijo s tega sveta je izginila ona bojazen, ki me je priklepala za samostansko zidovje. Naenkrat se mi je oglasilo neukrotljivo hrepenenje po prijateljskem živem razgovoru z znanci ter z nankami, katerih imam vendar toliko. Vstajali so pred menoj spomini na to in ono dobro hišo in sam s seboj sem govoril kar na glas s tem ter onim prijateljem. Drugo leto mojega šolanja za brata je šepalo proti koncu in po preteku tega leta bi se bil moral zavezati z obljubami in obmolkniti do smrti.

Nekoč si je izprosil sin Izidor toliko dovoljenja, da mi je oznanil z živo besedo, kako nepopisno je vesel, ker bova v kratkem oba brata in skrbela tudi štanovsko skupno za večnost. Nisem mu razodel, da stare kosti niso za klošter, tudi mu nisem hlinil veselja, ker mi bo dana prilika, se pokoriti v molčanju, za katerega vendar nisem rojen! Kakor že povedano: Ves z največjim trudom priborjeni poklic za meništvo je izginil bogzna kam,

ko sem se počutil nekako olajšanega ter svobodnega po sinovi smrti. Koval ter zbijal sem vse mogoče načrte za lep ter dostojen pobeg, nobeden se mi ni zdel dovolj uglajen.

Vesela nebesa so hotela tako, da sem se rešil kloštra, ki ni za stare kosti, na čisto lep način in to malo pred slovesnimi zaobljubami.

Hudo mlado kobilo imajo v samostanu. Doma v lastni kovačnici je niso mogli podkovati. Določili so mene in še dva druga prava brata, da smo šli z nepokornico v Senovo h kovaču. Prvič tedaj, odkar so padla za menoj pred dvema leti težka klošterska vrata, sem šel s samostanskega hriba navzdol v Rajhenburg ter na Senovo. Govorili nismo nič. Odkrito povedano, da baš pri tej priliki me niso oplazovale skušnjave na pobeg.

Kovanje te presnete mrhe je trpelo dolgo. Zmučeni smo bili od držanja vsi do onemoglosti, ko je bilo delo vendarle izvršeno in je dobila kobila prvič železno obutev. Pred kovačnico se je nabralo polno radovednežev, starejših in mladih. Brat Gabrijel je odšteval kovaču denar, brat Martin je odvezoval kobilo, jaz sem si otiral z ruto čelo. Ko se obrišem in pogledam krog sebe, zapazim tik ob sebi prav staro babnico. Bog sam znaj, kaj me je obsenčilo pri pogledu na tega ženščeta, ker pošepnilo mi je glasno v notranjost moje spokorjene duše: Jürek, sedaj ali pa nikdar!

Ne znam si sam razložiti, kako in kaj se je zgodilo, a zgodilo se je, da sem razprostrl obe roki, ju položil baburi krog vratu in izpehal na glas iz sebe: »Mamca, kako — si — Ti — vendarle — moja — —!«

Baba se je zadržala na ves glas, me sunila proč od sebe in tedaj sem videl na lastne oči ter resnično, kaj sem zagrešil. Brat Martin je vlekel v galopu kobilo za povodec, za njim v najhujšem diru brat Gabrijel, radovedi gledalci so se mi odmikali ter kazali s prstom na me, ker sem objel gnan od neznane sile starikavo ženšče!

Šele tedaj, ko sem postavil nogo na odhod, se mi je zablislilo v glavi in mi reklo: Jürek, sedaj se ne boš poslavljaj ti od kloštra, ampak te bodo odslovili že drugi.

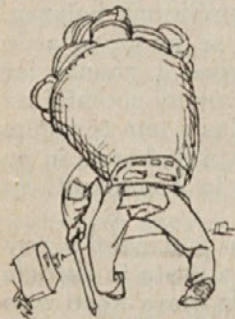
Ko sem prikrevsal prav počasi in zadovoljnega srca pred samostanska vrata, sem že videl pripravljen svoj koš s posodo in tole obleko. Kar preoblekel sem se, oprtal koš in navzdol pod breg. Poslovil se nisem z boglonaj, ker je bilo vse zaprtó pred menoj. Ako je bilo trapistom prav, meni še bolj, so mi prihranili vsaj mučni »z Bogom« sinu-bratu Izidorju.

Tako povem Vam in vsem drugim, da stare kosti niso za klošter! Bog tudi zna, zakaj je pustil na svetu ono staro babnico, ki me je otela poklica, za kojega je določilo nebo sinova — ne očeta 60 letnika!«

* * *

Ko je končal Trapistov Jürek doživljaje iz šole pokore, so poslušalke jokale, tako se jim je smilil reva.

Kako so likali Jüreka dve leti brezuspešno za trapista, je raznesel lončar sam po celi Sotelski dolini. Obsotelčani so bili zopet veseli, da so dobili v svojo sredino Jüreka — zgovornega lončarja, in ne — kakor grob molčečega trapista.

(Urejuje France Modrinjak, bogoslovec, Maribor.)

1. Šaljivke.

(K. Čeh, Krčevina pri Mariboru.)

Kaj se ne da kupiti z vsem bogastvom sveta? — Kateri slikar najboljše slika? — Kaj je v Ljubljani v malem loncu? — Katere živali ne potrebujejo pastirja? — Kaj bo pred sodnim dnevom? — Zakaj je polž tako počasen? — Zakaj ženskam brada ne raste?

2. Zlogovnica.

(Franc Mohorič, Brezen — Vitanje.)

Ve, an, pa, me, ol, pe, me, že, mo, vi, pe, ci, er, on, er, od, ar, ek, er, ev, or; ez, er, re. — Dodaj drugi polovici teh zlogov isto črko, potem jim pridruži ostale zloge tako, da dobiš 12 dvozložnih besed.

3. Dve posetnici.

(Terezinka Blaguš, Sv. Jurij ob Šč.)

(M — c, Senovo.)

VIDA ŠUMUNEC

KAMNA GORA.

ELIZA JUVIN

ŠISKA.

Kaj sta ti dve gospodični?

4. Besedna uganke.

(Slavko Zličar, Ponikva.)

Os, na, ilo, lan, bok, rak. — Napravi iz teh besed nove s tem, da postaviš pred vsako eno črko. Kaj povedo nove črke?

5. Dopolnilna uganke.

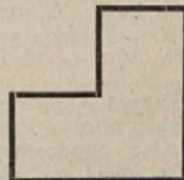
(Josip Šuligoj, Bača.)

N	.	r	.	č	.
j	.	i	.	a	.
i	.	š	.	r	.
n	.	ž	.	o	.

Mesto pik vstavi sledeče črke: a, a, a, č, d, i, i, j, m, n, o, t in povej kaj dobiš.

6. Iz geometrije.

(Fani Močivnik, Šmarje pri Sevnici.)

Oče je zapustil svojim 4 sinom travnik, ki si ga morajo razdeliti tako, da dobi vsak enak del in bodo imeli vsi deli obliko celega travnika. Travniki kaže priobčena slika. Kako so si sini razdelili travnik?

7. Dve zastavici.

(Pohorski.)

(Jožef Novak, Banovci.)

Besede druga polovica — ti dela lepa
lica,
polovico prvo nje — vsak pozna . . .
Na poljane beseda cela je vodila
znojne
junake — davne, nekedanje vojne
zastavo branit zmagovito,
v začetnih štirih črkah skrito.

Kogar — — a — a doleti,
vsak se je razveseli;
kogar doleti — — o — o,
solzno njega je oko.
Kaj je neki to?

8. Črkovnica.

(Francl, Pušinci pri Ormožu.)

a
a a a
a a a a a
a b b b b c c
č č e e e e e e e
e e e e e e e e g h i
i i i i i i i j j j j j j
j j k k k k k k k k k k l l l
l l l l l m m n n n n n o
o o o o o o o o p r r r
r r r r r s s s s s
s s s t t t t
v v v v v
z z ž
ž

soglasnik;
tekočina;
kmetsko orodje;
država v Evropi;
kraljev sin;
meri zemljo;
bogata posestnik;
— — — — —
država v Evropi;
mož, ki dobro razume kako stvar;
mož, ki se peča z glasbo;
del gospodarskega poslopja;
praznik;
del voza;
samoglasnik.

Po sredi v obliki križa bereš dvakrat naslov nabožnega lista.

Rešitve pošljite do 12. februarja. Dva tistih, ki so naročnino plačali in bodo rešili vse uganke pravilno (šaljivke veljajo za eno uganke), dobita po žrebu vsak dve knjigi; eden tistih pa, ki bodo rešili vsaj štiri uganke pravilno, dobi pod istimi pogoji eno knjigo.

Rešitve uganek iz zadnje številke.

Šaljivke: V nobenem, ker kosimo le travo; za denar; luna (mesec); zrakoplov; pepel; leva rokavica na desni roki ali narobe.

Skrito pismo: Vsem rešilec in rešilkam uganek želi srečno in veselo novo leto urednik uganek! (Številke povedo črke iz abecede.)

Dve posetnici: Naročnik »Našega doma«; živinozdravnik.

Demant: A, Ana, citre, oktober, šestnajst, Anton Medved, Slovenija, urednik, kovač, pes, d. — Anton Medved.

Pregovori: Nov pregovor: Ni vse zlato, kar se svetil

Kdo sta to?: Milijonar, misijonar.

Koledar: Veljajo le črke spodaj. Vzameš najprej drugo, potem peto in zopet drugo ter peto črko — itd. Dobiš: Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje.

Križ: Začneš v sredi pri — če —, nato vzameš — sa — nad — če —, potem greš v krogu v smislu urinega kazalca naprej. Dobiš: Česar je polno srce, rado iz ust gre.

Križanka: Vodoravno: Ded, mozeg, sol, žrd, sod, era, trn, aga, »pali«, oven, Ivan, rama, še, jahač, a b, ak', na, ij, od, pratika, učenjak. Navpično: Jez, dol, dež, Modrinjak, Gregorčič, Sotla, Drava, piška, ave, muha, Ema, naboj, ar, ni, je, da.

Ugankar kramlja.

Fant iz Dobriča. Za enkrat ne bo nič. Pošlji kaj boljšega. Zefika Ros. Pa morda nista s sosedovim Janezom skupaj reševala?! Fani Močivnik. Posetnica pride. Rebusi pa so prišli iz mode. Ivan Turner se veseli »Našega doma« in pozdrav-

lja vse, ki sploh pridejo z njim v dotiko. Ivan Premerl. Križ dober, vendar ga bom najbrž prekrstil. Trezika Škerget pošilja pozdrave Miciki s Plešivice in jo vabi na obisk. Frida Prapotnik vrača pozdrave na Plešivico. Kje pa je obljubljen uganka ostala? Urška iz Rečice. Hvala za voščilo »Žreb« pa vsak dan priporočam vse ugankarje in ugankarice. Anton Kušer. Od poslanih ugank mi ugaja le »Skrit pregovor«, ki ga pa prej ne priobčim, dokler ne izdaš Kristine s pravim imenom. Anton Makovšek. Zelo me veseli, da se tako zanimaš za naš list. Trda glava pa bo s časom že mehka postala. Le verjemi! Janko Vrbnjak. Dobrodošel! Vedi pa, da šele vaja naredi mojstra. Zato ne obupaj in še pošli. J. P. Vse se zgodi, kakor želiš. Tera, Vel Nedelja. Zakaj bi naj bil jezen?! Vsakega, ki pride v ugankarski krog, sem iz srca vesel. Anton Slodnjak in Alojz Bezjak. Zdi se mi, da sta skupno premotrivala sliko. Kaj pa je okrog slike, morata že sama dognati. Pozdravljena! Dekle iz Laporja. Ali si bila zelo zaspana drugi dan? Jozefa Zavec. Pošli še! Ivan Strunčnik. Drugič si kupi znamko mesto koleka. Uganke pa išči v listu. Anica Postrak. Žreb je naklonjen le pridnim. Ali pa Ti si pridna?! Tončka iz Poljčan. Sem zelo radoveden, kaj se Ti je najbolj dopadlo v knjigi »Kadar rože cveto«. Škoda, da nisi poročala! Morda še boš?! Franjo Uršej. Uganka pride, le potrpi! Trperesna deteljica. Križ bo zagledal beli dan o priliki! Pozdrav! Jožef Potočnik. Pričakujem boljših ugank od Tebe. Slavko Žličar. Pošli še! Kdor prej pride, prej melje, pravi pregovor in ta pregovor velja tudi pri ugankah. Miha Kamplet. Nič se ne boj radi šaha. V kratkem namreč začne »Naš dom« z razlaganjem šaha in potem priobčim tudi Tvoje uganke. Do takrat pa potrpi. Julka iz Poljčan. Meni se nič ne zdi nesrečna Indija Koromandija. Jaz sem kar srečen, ko pridem tja. Ali se je teta potolazila, ko je videla, da imaš še celo glavo? Morda pa je malo zadel oni, ki Ti me je predstavil! No! Sedaj pa menda za toplo pečjo »sladko« gledaš, ker si nekoč radi mraza »kislo«. Trnjeva roža iz Jerihe piše, da se boji nagrade, ker tako imenitno rešuje, pa gre rajši »Svečnice« pet, če je ne bo preveč zeblo, ker tam se ji ni treba bati urednikovega koša. Obilo sreče! L. Herg. Vesel sem Te, čeprav praviš, da imam »hudo« roko. Le nič se ne boj te »hude« roke in kmalu na svidenje. Pavla Frlež. Jaz pa nisem našel nič pelina med ugankami v zadnji številki »N.d.«. Ko bi me pa videla, kako so mi šle potice v slast o praznikih, bi se Ti gotovo sline cedile po njih. Marija Zdolšek. Najbolj sem občudoval Tvojo umetnost, ker si iz navadnega papirja sestavila »celo« pismo. Vedi, da mi je tako ugajalo, da sem se še sam naučil tako zlagati papir. Matilda Marko. Malo bolj se potruji, ko sestavljaš uganke. Poslane še niso zrele za tisk. Ludvik Bergant. »Zmotiti se, je človeško!« Zdi se mi pa, da se Ti nisi preveč ali celo nič. Da rešujeta z boljšo polovico uganke bolj za zabavo ko za nagrado, me zelo veseli. Če pa Vama »žreb« določi nagrado, mislim, da se pri delitvi ne bosta stepa. Malika Mirt. Nimam kaj oprostiti. To pa menda veš, da človek lažje trpi, če ve, da kdo sočustvuje z njim. In zato sem menda izvedel za usodo Tvoje rojakinje. Ali Ti nič ne prosiš sv. Antona?! Pozdravljena! Ivana Pikel. Križanka se Ti ni preveč posrečila. Sestavi kaj drugega in pošli. Anton Podvršan. Smem pričakovati kaj boljšega? Poslane šaljivke so preveč »obrabljene«. Anton Bosilj. Bodi bolj samostojen pri sestavi ugank in še pošli! Karolina Sotošek. Dve dobri! Terezinka Blaguš. Sem res radoveden, če Te bom zasledil na sliki. Glede podpisa je, upam, vsaj deloma ustrezno. Ugank pa ne pošiljaš samo Ti, zato potrpi, če ne pridejo Tvoje takoj na vrsto. Jakob Okrešič. Malo opazuj že priobčene uganke in videl boš, kako se sestavljajo. Preštudiraj vsako pasamezno od vseh strani in jasno Ti bo, da še Tvoje niso godne za tisk. Franc Mohorič. Veliko si poslal. Skoraj sem se ustrašil. Vse niso dobre, kar jih pa je, pridejo lepo po vrsti. Vaja naredi mojstra in tudi Ti se vežbaj, a vsakega poskusa ne pošiljaj. Pozdravljen! Drago Sekol. Pošli kaj boljšega! Barika Moravec. Torej si srečno priromala iz Ljubljane domov. Ne vem, če bi verjel, da si se v »Večnega mladeniča« zaljubila. Luna pa rada trka. Pazi! Ugankaricam od Sv. Jurija (katerega?) pošiljaš tisoč pozdravčkov, ugankarjem pa le enega. Čudno! — S posetnico pa ne bo nič, ostala uganka je dobra. Mici Brišnik. »V trudu in znoju« nadaljnj započeto delo in uspeh je zagotovljen. Za enkrat pa še ni nič. M—c. Nekaj posetnic dobrih. Pozdrav! Hriberski. Išči v listu! Franjo Tanjšek. Uganka dobra! Le prerisati jo bo treba s tušem.

Če želi kdo pismen odgovor, naj priloži znamko.

Kako so reševali naši ugankarji? (Številke v oklepajih povedo, koliko ugank je posameznik rešil pravilno.) Dekle s Prihove (6); Franc Jug, Blanca (3); Franc Atelšek, Poljane (5); Magdalena Budja, Slatina Radenci (2); Jožef Novak, Banovci (9); Katarina

Čeh, Krčevina pri Mariboru (6); Močilnik Matija, Prevalje (9); Malika Mirt, Rajhenburg (7); Janez Kos, Ljubnica (5); Joško Ferenčič, Maribor (9); Jožef Petrovič, Pohorje — Sv. Barbara v H. (6); Tera, Velika Nedelja (8); Triperesna deteljica, Slatina Radenci (9); Joško z Brda (9); Miha Kamplet, Sladkažora (6); Ivan Strunčnik, Ribnica na Pohorju (7); Ela Cencelj, Tremerje—Celje (2); Ludvik Bergant, Sv. Lenart nad Škofjolakom (9); Franjo Uršelj, Slovenjgradec (6); Trezika Podhostnik (7); Micika Nunčič, Šmarje pri Jelsah (4); Slavko Žličar, Ponikva (6); Minka Lovrec, Preseka—Središče ob Dravi (5); Ivana Pikl, Celje (5); Veronika iz Laporja (7); Anton Podvršan, Dobrna pri Celju (1); Čitalnica ljubljanskih bogoslovcev (9); Kristina Sečnik, Mila Daneš, Maribor (6); Marija Zdolšek, Ljubčana pri Celju (6); Tončka Tratnik, Rožički vrh — Sv. Jurij ob Ščavnici (8); Jožef Potočnik, Paka — Vitanje (8); Ivan Bejek, Maribor (9); Pavla Frlež, Makole (2); L. Herg, Gabernik — Juršinci (6); Neža Horvat, Zagorci (6); Anton Bosilj, Zavrče (4); Franjo Jug, Studenci pri Mariboru (6); Julka iz Poljčan (8); Karolina Sotošek, Dovško — Rajhenburg (9); Tončka iz Poljčan (8); Terezinka Blažuš, Sv. Jurij ob Ščavnici (9); Franc Mohorič, Brezen — Vitanje (8); Anton Kušer, Ljubnica (9); Francka Domanjko, Cven — Ljutomer (5); Anica Poštrak, Lahonci — Sv. Tomaž pri Ormožu (7); M. Paluc, Brengova — Sv. Anton v Slov. gor. (9); Dekle iz Laporja (8); Minka Bitanc, Rajhenburg (9); Lojzika Repič, Kutinci — Sv. Jurij ob Ščavnici (9); Franjo Tajnšek, št. Andraž pri Velenju (9); Hriberski (8); Barika Moravec, Velika Nedelja (9); Adolf Moškon, Rajhenburg (5); M. Miklavec, Frankovci — Ormož (9); Angela od Sv. Benedikta (6); Rozalka Babšek, Poljčane (4); Alojz Bežjak, Rotman—Juršinci (9); Ivan Trobej, Pameče (6); Anton Makovšek, Nova cerkev (7); Franc Vajncelr, Čepelje—Vransko (7); Brglez Franc, Makole (3); Micika Teichmeister, Proseniško — Sv. Jurij ob juž. žel. (5); Micika Pestiček, Štrihovec — št. Ilj v Slov. gor. (6); č. g. Franc Lovrenko, Samošani — Sv. Marjeta pri Moškanjcih (8); Anton Slodnjak, Sv. Lovrenc v Slov. gor. (9); Černel Ivan, Žrnova — Sl. Radenci (9); Urška, Rečica — Šmartno ob Paki (8); Frida Prapotnik, Vel. Nedelja (9); Fant iz Dobriča (7); Anica Kelc, Samošani (6); Fani Močivnik, Šmarje pri Sevnici (7); Ivan Premerl, Vizore — Nova cerkev (8); Divjak Martin, Rožički vrh (9); Trezika Škerget, Sp. Krapje — Ljutomer (9); Neža Sajko, Imeno — Podčetrtak (9); Ivan Turner, Davča — Železniki (8); Ivan Rojht, Sv. Lovrenc v Slov. gor. (9); Filipič Alojzija, Staranovavas (9); Janez Bohanec in Zefika Ros, Dobrava — Križevci pri Ljutomeru (9); Murko Marija, Maribor (9); Jozefa Zavec, Sv. Barbara v Halozah (3); Francka, Sp. Krapje (9).

Nagrada so dobili: Ivan Rojht, Sv. Lovrenc v Slov. gor.; Franjo Tanjšek, št. Andraž pri Velenju; Francka Domanjko, Cven pri Ljutomeru.

Urednikova pošta. Ne morem se zahvaliti imenoma vsem sotrudnikom, ki so poslali N. d. najlepša novoletna voščila: kupe novih naročnikov. Mnogi niti ne veste, da smo morali januarско številko drugič natisniti. V tej drugi izdaji je bilo marsikaj, česar prva ni imela: S a v i n k i n a »Zmota«, T o n č k e iz Poljčan »Naša Anica«, »Prekmurski pozvači« g. Kuzme, »Stari grad pri Studencah« J. Kitka, »Dobrska vas« Rudolfa Legvarta. »Naš dom« se je začel širiti tudi na Kranjsko, tako da je zdaj že blizu 6000 naročnikov. Slomškov blagoslov naj bo vedno nad »Našim domom«, ker je N. d. njegov, Slomškov list. — Valentin Kavčič, župan v Smolincih. Bog Vam povrni Vašo požrtvovalnost. — Mirko, Sv. Benedikt. Pridel. — C. H. Dravski. Morda pošljete kaj drugega? — Alojzij Janžekovič: Ali je vse dobro? Ne zamerite pomoti. — Jošk o iz B a n a t a vas vse pozdravlja; v bolnici je. Želimo mu skorajšnjega zdravlja! — Zadnje tedne so se zgodile marsikaterne neljube pomote. Prosimu Vas, ne zamerite! Premisliti morate, da je prišlo ta mesec vsak dan po 100—200 naročnikov.

Naši dobrotniki: G. minister n. r. Iv. Vesenjak je plačal 1200 Din za N. d., ki smo jih brezplačno razdelili v njegovem volilnem okraju. — Po en velik temeljni kamen so plačali za »Naš dom«: dr. Anton Jerovšek, Kranjc Marko, okrajna posojilnica v Ljutomeru, Posojilnica v Gornji Radgoni, dr. Jožef Leskovar, Posojilnica v Križevcih pri Ljutomeru, dr. Rakun A., Celje, vsak po 100 Din, skupaj 700 Din. Dva temeljna kamna je plačal veleč. g. dekan Martin Medved v Braslovčah (50 Din). Vsak en temeljni kamen so plačali: Pebil Ivan, Ljutomer, 30 Din; šek Franjo, Celje, 25 Din; Ljudska posojilnica v Celju 20 Din. Č. g. profesor Anton Cestnik v Celju 25 Din, Remše Fortunat v Mozirju 25 Din, šket Alfonz v Dramljah 10 Din. Skupaj s poprejšnjim 885 Din. Bog živi nove dobrotnike našega mladinskega lista!

Bog ne gleda na lepoto telesa, ampak na čednost srca.

(Slomšek mladeničem in mladenkam.)

20, Fekonja Jakob 6, Prelog Antonija 12, Zadravec Jož. 12, Nedok Edvard 8, Hanžekovič Andrej 6, Zorec Ana 12, Zavratnik Marija 12, Fekonja Jožef 12, Munda Lizika 12, Semenič Martin 6, Slana Mat. 12, Dolanič Fr. 6, Makoter Ana 12, Mursič Julijana 12, Domanjko Franja 12, Babič Ivan 12, Ozmec Ivan 12, Zadravec Anton 3, Babič Franc 16, Strakl Alojz 6, Feuš Franja 6, Košnik Franc 6, Škerget Terezika 15, Glavnik Elizabeta 6, Heric Anton 6, Mursič Julijana 12, Prelog Jožef 12, Polanič Marija 12. — **Križevci pri Ljutomeru:** Brumen Franica 6, Ros Matej 15, Štumpf Ivan 20, Kegl Marko 12, Makovec Franc 12, Zavec Antonija 20, Cvetko Ana 20, Čagran Franc 12, Novak Alojzij 12, Heric Andrej 12, Tkalec Fr. 12, Štuhec Fr. 12, Novak Jož. 12, Ašič Maks 12, Weixl Josip 12, Toplak Matija 6, Bralno društvo 12, Kardinar Fr. 12, Kosi Matija 12, Divjak Fr. 12, Božič Fr. 6, Skalič Franc 6, Kosi Alojzij 12, Jaušovec Jož. 6, Bračina Jož. 12, Belec Monika 12, Ferenc Franica 12, Peršak Francka 295, Jureš Alojz 15, Saboti Jož. 6, Stajnk Jož. 12. — **Veržej:** Vrbanjšak Alojz 15.50, Heric Anton 12, Koroša Marija 15, Osterc Matija 12. — **Jarenina:** Komperšek Franc 12, Šauperl Avg. 3, Slugič Fr. 6, Rotman Jož. 6, Šef Marija 6, Kramberger Ignac 12, Majhen Elizabeta 6, Dekliška zveza 20, Sekol Mimika 12, Jažer Jož. 12, Pezdicek Jož. 12. — **Juršinci:** Pihlar Ana 12, Bežjak Alojz 20, Majerič Micika 12, Bežjak Alojz 20, Marin Jak. 3, Segula Frančiška 12, Zelenko Fr. 12, Vučina Fr. 12, Hodnjak Ant. 12, Horvat Stanko 12, Plohl Blaž 12, Horvat Vinc. 12, Sevec Fr. 12, Čuš Antonija 12, Čeh Marija 12, Štebih Julijana 12, Herga Ivana 12, Koser Fr. 3. — **Sv. Lenart v Slov. gor.:** Kramberger Antonija 12, Polanec Mih. 12, Krajnc Jož. 12, Rebernik Fr. 6, Brunčič Fr. 12, Habjančič Vinko 6, Murko Marija 6, Voglar Matija 12, Frančič Marija 6, Lovrenčič Karol 12, Slaček Fr. 12, Voglar Matija 12, Rop Janez 12, Pavlin Kati 12, Čuček Karol 12, Divjak Franc 3, Deučman Lud. 12. — **Sv. Anton v Slov. gor.:** Paluc Matija 6, Palučke sestre 6, Kurnik Antonija 4, Lovrec Ivan 12, Vogrin Leopold 12, Simonič Al. 12, Sattler Fr. 22, Hrnja Alojz 12, Kaučič Valentin 12, Soko Martin 12, Kaučič Jan. 12, Rek Jak. 12, Čeh Veronika 6, Holc Matija 12, Fekonja Iv. 6. — **Ribnica na Pohorju:** Verhovnik Ant. 12, Miklavc Ciril 6, Mrak Fr. 12, Kat. prosv. društvo 12. — **Sv. Jurij ob juž. žel.:** Rataj Jožef 12, Klajnsček Rozalija 3, Rabuza Stanislava 12, Jažer Frančiška 12, Vošnjak Zdravko 12, Sporer Martin 12, Marzidovšek Jak. 20, Mikuš Valentin 12, Krulec Martin 12, Polak Andrej 12, Cehner Marija 12, Kačičnik Ivan 20, Dren Ivan 20, Kukovič Ana 6. — **Žalec:** Križan Martin 10, Rudol Martin 3, Rancigaj Barbara 12, Stamol Ana 7.50, Arko Leop. 124. — **Zagreb:** Čeh Josip 12, Vidmar And. 12. — **Kamnica:** Krajnc Rud. 3, Žunko Ignac 6, Wolfgang Peter 12, Perko Marica 20.50, Božiček Franc 20. — **Kog:** Vogrinec Micika 12. — **Slovenska Bistrica:** Veruš Feliks 5, Horvat Jožefa 12, Jernejšek Marko 6, Trunkl Neža 12, Košir Iv. 12, Killigan Fr. 12, Špes Ant. 12, Javernik Konrad 12, Ožimič Al. 12, Venguš Jož. 12, Pesak Jan. 12, Lipovšek Ant. 12, Pernat Terezija 6, Juhart Simon 12, Stoper Stefan 12, Koren Alojz 12. — **Ivanjci pri Radgoni:** Vogrinec Jožefa 12, Lasbacher Jak. 12, Sattler Antonija 12. — **St. Ilj — Velenje:** Škobelj Lucija 15, Koren Marija 12, Klemenjak Franc 12, Klemenjak Ivanka 24, Štrigl Marija 6, Melanšek Frančiška 3, Bokalič Uršula 6, Menih Marija 10, Urstner Mih. 12. — **Sv. Jurij v Slov. gor.:** Jež Jakob 6, Ploj Terezija 6, Bauman Ivana 12, Vogrin Minka 6, Vogrin Jožefa 6, Lorber Ivana 6, Ferlič Marijana 6, Križan Janez 12, Rop Rudolf 12, Žunko Alojz 6, Zelenko Jan. 6, Puh Jak. 6. — **Sv. Ana v Slov. gor.:** Šauperl Anton 12, Hajšek Ant. 17, Kat. prosvetno društvo 12, Urbanič Blaž 12, Steiner Fr. 5, Majerič Fr. 12, Kraner Terezija 12, Jug Terezija 3. — **Studenice pri Poljčanah:** Česnik Gera 3, Krajnc Albert 12, Brumec Urška 12, Zažozda Zora 3. — **Rogatec — Stoprce:** Fišer Jakob 15.50, Čretnik Rozalija 6, Gabršek Neža 12, Izobraževalno društvo 12, Antolinc Jož. 15.50. — **Sv. Andraž v Halozah:** Župni urad 247. — **Šmarje pri Jelšah:** Msgr. Vreže Ivan 12, Anderlič Ema 12, Sivka Marija 12, Strašek Jožef 3. — **Sv. Barbara v Slov. gor.:** Damiš Antonija 12, Puntnar Fr. 3, Mursič Alojzija 12, Ornik Jan. 12, Slanič Alojzija 3, Glonar Ant. 12, Krajnc Jož. 3, Kenc Marko 6, Nerat Miroslav 12, Potočnik Al. 10.50, Dvoršak Tomaž 15, Škofič Ign. 6, Bežjak Konrad 12, Kokol Jož. 12, Pen Fr. 12.

Odkod pride nered pri pošiljanju lista? — Poglejte: list naroči n. pr. Janez Peter v Ljubljani, denar pa pošlje zanj Jožef Pavel iz Maribora. Mi zdaj pošiljamo list Jožefu Pavlu, Janeza Petra pa terjamo. In oba se jezita. Kdo je kriv? Tisti, ki je denar poslal, pa ni zraven povedal, za koga. — Ali pa: Naročnik ne napiše natančnega naslova; pošta nam list vrne. Kam naj se obrnemo? Celo taki so, ki niti svojega imena ne napišejo. Red pri naročnikih! Red v plačevanju — pa bo red pri upravi!

Motnikar Ferdo, urar v Zagorju ob Savi, izdelovatelj stolpnih ur najnovjšega izuma. Ura ima le 3 kolesa, 2 uteži, bije četrti in ure, teče 8 dni. Najcenejša vrsta dobrih stolpnih ur.

FRANC STRUPI V CELJU

Vam priporoča svojo

zelo bogato zalogo steklene ter
porcelanaste posode, svetiljk, le-
pih okvirov, ogledal, raznovrstnih
šip itd.

Prevzema vsakršna steklarska dela

Najsolidnejše cene in točna postrežba

!! Na drobno !!
!! Na debelo !!

Zdravilišče Rogaška Slatina

Najlepše in najbolj moderno urejeno zdravilišče kraljevine SHS.

Svetovnoznani zdravilni vrelci:
„TEMPEL“ „STYRIA“ „DONAT“

➔ Zdravljenje vseh želodčnih in črevesnih
bolezni, bolezni srca, ledvic in jeter. ➔

Sezona: MAJ — SEPTEMBER.

Cene zmerne. — V pred- in posezoni znaten popust.
Koncertira vojaška godba. — Radio. — Največja udob-
nost. — Prometne zveze ugodne. — Zahtevajte prospekte!

Ravnateljstvo zdravilišča Rogaška Slatina